Ն. 3565 1897 ԱՊՐԻԼ 1 ՇԱԲ 1314 ԶԻԼԳԱՏԻ 11 ՕՆ ԻՒԶԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՃԵՐՏԵԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ ՄԻԼԼԻՑԷ ԹԻԽՃԱՐԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆՑՔԼԱՐԸ

	12 պլեխ	6 պլեխ	3 պլեխ
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 գր.	70 գր.	40 գր.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մեէնթրկիւէ 20 գրուշան

(صاحب امتیاز: جیوەلکیان)

ԵԼԵՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جریدهٔ شرقیه

ԻԼԱՆԱՔ ԳԻՆՑՔԼԱՐԸ

1ինէ, 2ինէ վէ 3ինէ սահիպէ գր. 5
4ինէնէս սահիպէ 11է 10բ. կ. » 3
[illegible] նոպիյա սաբիր պէնալէր
[illegible] գազալ օլունմագ վէ սերբ
[illegible] էվրագ իսաէ օլունմայընմագ

Խառբէրանէօի Սթամպոլոյա Գապը Ալի ճառաէօնաէ նումէրօ 20 Ճիվելէկեան մաթպաասընա սբր։ Գեանֆեէի մէվսում հագգընա կազէթանըն սահիպ վէ [illegible]

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ— միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ալէքսանիա պահրիյէ նէզարէթինին նիմ բէյամի կազէթասը՝ Ալէքսանիանըն գուվվէի պահրիյէսինէն պան իսէրէք, գուվվէի պահրիյէսի միւքէմմէլ օլան պիր աէվլէթլէ վազգու պուլմագ պիր մաւհարեպէնին Ալէքսանիայը Թէլիքեյէ տիւչար իսէպիւէճէկինի եազարգան օնրա, 1896ում Ալէքսանիա իլէ Ինկիլթէրա պէյնինաէ պիր մաւհարեպէ զանուր իսէճէկինէ ազ գալմէշ օլուղընը պէյան էթմէյ սիր։

—

Գարտաղ բրէնօ բրէնօ Նիգոլա Ֆըրանսասան Զէթինեեյէ ավանթ էթմէյ սիր։

—

Մըսըրա պաւ քէրբէ իճրա օլունան թահրիրը նումիւսաա՝ էհալինին մզգաարը 9 միլիոնա պալիզ օլարաք անլաշըլմէյ սբր։

ԿԻՐԻՏ

Սան Մալամ

Ապրիլ 10 թարիխիյէ չէքիլէն պիր Թելէկրաֆա կէօրէ, Ալսթրիա վէ Ինկիլիզ զբրհլարը Քիսամօ սսիլերինի թօքա թուսթուպ, անլերին իւզերինէ 80 թօք սթմէշլար սբր։ Մէզգիւր սէֆինէլերին սանասալարը՝ հիճբէթ իսէն իսլամլարը ամմագա կէլմէյ օլարգարընան, սսիլեր՝ սանասալար իւզերինէ սթեչ էթմէյլեր սիր։ Պիր գաչ սսինին Թելէֆ օլանուղը զանն օլունըյօր։ Սէրէնէր նամ Ալսթրիա գրուազեօրի՝ Քիսամօյա 27 իսլամ կէթիրմէյ սիր։

—Ապրիլ 10ում 650 Ռուս էֆրասը Բէթիմօսա գարայա չըգմըշլար սբր։

—Քիսամօսագի սսիլեր՝ Դրէնդէնէ Մրէֆնի նամ Ալսթրիա զբրհլարը գօսանանընա պիր մեքթուպ կէօնաերերեք, քէնարի ալեյհլերինաէ աիւշմանլըգ վէ թարբուզ վուգուլընա հիւքիւմէթլեր իլէ մուհարեպէ խաիյօր կէպի հարեքէթ իաէճէքլերինի պիլարմէյլեր սիր։

—Վէնէնէ Զայրանի կազէթասընէն Հանեասան ալարաք մալումաթա նազարէն, սսիլեր չարչէնպիհ կիւնիւ Գուրիաէ Սրէնէ նամ Ավսթրիա թօք չէքեր սէֆինէսի իւզերինէ սաթեչ իսաւ, մեզգիւր սէֆինէսէն սահի մուգապէլէ իարիմէյ սիր։ Պիր գաչ թօք կիւրլեերի սսիլերի գաչբրմէյ սբր։ Գոնէսինան Բուլգէրէն պէյանընա կէօրէ, Կրանպէզա քէօրֆէզինէ պիր հիւհիւմ վուգու պուլմէյ սբր։ Սրէնէ՝ քէնարի 47 միլիմէթրլագ բէվլվեր թօքլարընը գուլլանմէյ սբր։

—Իւչ կիւն եվվել սսիլեր թէքբար Սու Պաշը իսթիհքամը իւզերինէ հիւճիւմ իթթիքլերինէն, եճնէպի սէֆինէլեր պունլարըն իւզերինէ սաթեչ էթմէյլեր սիր։ Մուհարեպէ դուհուրինէ սահի, եճնէպի հիւքիւմէթլերին կիրիա ալէյհինէքի հարաքէթի աեվամ իաէճէկի՝ էվրօբա կազէթալարընա օգընմէյ սբր։

—Քիսամօսան գուրթուլան Իսլամ ֆամիլեալարը իզմիրէ կէօնաերիլմիյէր սիր։

—Աթինասան Բօմայա չէքիլէն Թելէկրաֆլար՝ Եունանա Տէլիեանի գապինէթօսընը իսթիֆասը միւհթէմիլ իսուկինի խապեր վերիյօրլար։

—Եունան հիւքիւմէթի՝ Թէսալիասա եէնիսէն միանգամ վէ չարբլամալը վուգուրնան սագընալմասը իչին հուսուսա էմրլեր կէօնաերմիյ սիր։

—Բիրէք լիմանընը ապլոգա իսթիմէսի խուսուսընա աէվլէթլեր արասընա իթիլաֆ հասալ օլմուշ իսուկինանէն, աէվլէթլերին՝ պումագսէսի մէպնի տօնանմալարընը արթըրաճագլարընը, վէ Ավսթրիանընը տա եէնիսէն 3-4 սէֆինէ կէօնաերէճէկինի Նոյ Ֆրոյ Բրէմ եազըյօր։

—Եունանա էյլինէ քէօրֆէզինին ապլոգասը՝ Բօրսս լիմանընտան Զէյա գատար իմթիսաա իսէճէկի՝ Լօնտրասա Թէէմին օլունընդը կիպի, Բարիզին պազը եիւքսէք մեհաֆիլինաէ աէ զանն օլունաբզընա կէօրէ, եկեր Եունանիսթան ապլոգա Թահրընա ալընը իսէ, հուսուսա անիաէ սահիհէն վէ ըսմէն մուխասէմաթըն իճրասընա պաշլանճագմըշ։

—Հանեասան Բիւնիէլ Զայրանի կազէթասընա իշար օլընաբզընա կէօրէ, կէչէն ճումա երթէսի կիւնիւ սապահան պէրու Քիսամօ ճիհէթինէն չիսաէթլի թօք սեսլերի իշիսիմիշ սբր։ Քիսամօսան Հանեայա կէլմէք իւզրէ, կէչէն բազար կիւնիւ պիր չօգ ֆամիլեալար վաբօրլարա պինէճէքլեր իսի։

—Ինկիլթերա Բարլամէնթօսընա Մ. Օրլէ՝ Եունանընէ նիրիսի պաշլամմասընը թագտիրսէ պէօյիւք աէվլէթլերին Եունան սահիլլերի իւզերինէ ապլոգա իճրասընա գարար վերիպ վերմէսիկինի, վէ պուապլոգանընէ սրրի պիր սուլհ մուհասերէսի՞ մի, եօգսա պիր հարպ մուհասերէսի՞ մի, օլմաճաղընը սիւալ էյլեմէսի իւզերինէ, ազատան Մ. Վէզբսթրը՝ պէօյիւք աէվլէթլերին՝ ապլոգա հագգընտա հէնուզ պիր գարարը գաթի վերմէմիշ օլաուգլարը ճիհէթլէ, պունընէ նէ սուրէթլէ իճրա իսթիլեճէկի հագգընտա ճեվապ վերիլմէսինէ միւգթեսիր օլմասընը պէյան իսերէք, չու գատար վար քի՝ մեզգիւր ապլոգանընէ իճրասը։ պէօյիւք աէվլէթլերճէ գարարկիր օլաուղը Թագտիրսէ, բեվիզը հալե կէօրէ սուլհճուլանէ օլաճաղընը, վէ պինանէլելի եասընը Եունան կեմիրլերինէ չիմուլի պուլունաճաղընը, վէ աքսի Թագտիրսէ մեվճուա օլան գահաելերէ Թէվֆիգէն հարեքէթ իսիլեճէկինի իլավէ էյլեմիշ սիր։

* *

Սան Բուլկարը

Զանդէլալ.—Պուրատա պուլընան Օսմանլը ասնանմասընընէ՝ հէման հարեքէթէ, Պէշիքա լիմանընա ազիմէթ էթմէսի վէ օրատա սան էմրէ աեկին սաթէշլի Թօք Թալիմլերի վէ պէօյիւք աէնիդ մանավրալարը իճրասընա մէյդան մանավրալարը՝ Պահրիյէ Նէզարէթինաէն ֆիլո գօսանանը սատա. Հասան Բաշի բաշա հագրէթլերինէ պա Թելէկրաֆ իշար օլընմագլա, ասնանմա՝ իշպու էմր մուհիպլինճէ Նատրա բիյկեհրնան պու կիւն (սիւն) հարեքէթ իսէճէք սիր։

Իզմիր.—Պելկրատ Օսմանլը սէֆիրի Թէվֆիգ բաշա՝ մեմուրիյէթը մախասուս իլէ պուրայա վասլ օլմուշ սբր. սէֆիրը միշարեյէ՝ Հանրի պէյի եերինէ վէքիլ Թային էթմիշ սիր։

Ամինա.—Հուսուսատա 48 սատաթան պէրու սաղանագլար եազարզը՝ Թելէկրաֆլա պիլարիրիյօր. չատրը ալընտա իգամէթ իսէն 20000 գատար Եունան ասքերի իչիւն հավալարը պու ֆէնալըզը բէք չօգ մէյդագաթը մուճիպ օլմագատ սբր։ Օսմանլը ասքերլերի՝ քամալը դայրէթլէ գուվվէթի իսթիհքամ ինչատթընտա չալըշյօրլար։

Պեյրութ.— Լոնդրա Թրէվիլ նամ Ֆրանսըզ գրուազեօրի՝ Թելէկրաֆլա կիրիսէ ատավէթ օլընը. օնրն եէրինէ Պեյրութ լիմանընտա Ֆուրդն վաբօրը կելեճէք սիր. Ինկիլիզ գրուազեօրի Սէյլը պուրայա միւվասէլէթինէ պէյլենիյօր։

Հանդ.— Տէօրթ Թօբլա Քիսամօյը մուհասերէ իթմէյ օլան խրիսթիյան էյգիյասը՝ Քիսամօ գալեսինէ Թէբրրուզ իաէճէքլերինի ա միրալարա Թէպլիգ էթմէսիր։ Քիսամօտագի Օսմանլը ասքերի գօմանանը՝ պիր Ավսթրիա Թօրբասը վաբօրբյա Հանեայա վասլ օլաուս 2 Նէմցէ վէ 2 Ինկիլիզ սէֆինէսի Քիսամօ աշբգալարընտա պուլընընյօր։

Լոնդրա.— Հանեասան իշար օլընաբզընա կէօրէ, Ավսթրիա Ֆիլօսը գօմանանը՝ Քիսամօյա կէթմէյ սիր։

Վիէննա.— Օսմանլը ասքերի սեվգիյաթընը խիթամ պուլաբզընը՝ Տերսաաէթանէ ալարգալարը մալիմաթ իւզերինէ Վիէննա կազէթալարը եազմըշլար իսի։ Պու քերբէ ալընան սիկեր մալիմաթա կէօրէ, 35 Թապուս Օսմանլը ասքերինին եէնիսէն լազմ կելեն մեվգբլարա կէօնաերիլմէսի հիւքիւմէթը Սենիյեճ գարարկիր օլմագլա, իճապ իսէն վակօնլարը հազը պուլընաբբլմասը՝ վէ նագլիյաթ իչիւն հեր սուրէթլէ հազը օլմալարը՝ չըմենաթքեր գումբանալարընա եմր իսիլմէյ սիր։

Իզմիր.— Եվվելքի կիւն Էսքիչեհիրսէն իլերիաէ պուլընան Սապանճը Բաւնարը նամ մեվգբատա չըմենաթքեր խաթթը պոզուլմուշ օլուսղընտան, ասքերի Թրենլերի կէչեմէյիպ սուրմայա մեճպուր օլմուշլար սբր։

Հանդ.— Ախիրեն կիրիաէ կելեն Ինկիլիզ ասքերի՝ իքի պէօլիւքչայլանը վէ իչ պեոլիւք բիյատ ասքերիյլե իքի պաթարեա Թօքատան միւրեքքեպ սբր։

Միրալայ Զերմայա՝ Հանեա չեհրի խարճիհաէ Թեքբար էյթաի վազիյթէյէ պաշլամըշ սբր։ Պիր Բուս նագլիյէ սեֆինէսի՝ Բէթիմօյա 657 ասքեր, 6 ատ Թօրբ, 250 Թօքճը վէ 220 պէկիր չըգարմըշ սբր։ Պունլարատա 150 նէֆերինի Հանեա իչիւն Թեքբար ալմըշ սբր։

Կիրիա ասիլերինին՝ Սիթեա նամ մահալէ Թեքբար հիւճում էթմէք նիյէթինաէ պուլընաբգլարը՝ պիր Թագրմ եմարելերաէն անլաշըլմագատ սբր։ Մեզգիւր մահալաէ Ֆրանսըզ ասքերի պուլընաբզընտան, Շանլէ վաբօրբընը գաբատանը՝ ասիլերին հիւճումընը աեֆ էթմէք իչիւն լազմ կելեն Թեքպիրլերի էթթիկագ էթմիշ սիր։

Գոնսօլսալար իլէ ամիրալար՝ Սուատա լիմանընտա պուլընան Իթալիա ամիրալ սեֆինէսինաէ պու կիւն (եվվելքի կիւն) տախի իճթիմա խաերէք. ասիլերէ խթապէն եէնի պիր պէյաննամէ տահա գալէմէ ալմըշլար սբր։ Պու պէյաննամէաէ, Կիրիա հագգընտաքի աեվլէթլեր գարարընընն միհիմմ նօգթալարը չերհ վէ պէյան իսիլեճէկի գավիեն զանն օլունըյօր։

Հանեա իսլամ էհալիսի՝ ամիրալարը վատ վէ Թէէմինլերի իւզերինէ, ասայիշ գարշը հարեքէթէն Թեմամբյա կերի տուրատուգլարը հալաէ, Ագրօթիրեաքի ասիլեր եէնիսէն Թեճավուզգարատան մէյլեր կէօռթերմէքաէ սիրլեր։

Միրալայ Վասօս՝ Կիրիա տատասը մէմուրլարընընն՝ Սելինօ էհալիսինի Թեքբար սիլահլանարմագատ օլաուղընը պէյանլա, ամիրալարա չիքարէթ էթմիշ իսէ աէ, Էվրօբա-լարար իլէ Օսմանլը մէմուրլարընտան միւրեքքեպ օլարագ Թեչքիլ օլաուսան Թահգիգ գոմիսիօնը՝ միրալայ Վասօսընը սեօղլերի եալան օլաուզընը ըբսմէն պիլտիրմիշ սիր։

Էյլեվմ կիրիատ 4 Աէման, 6 Ինկիլիզ, 2 Ավսթրիալը, 2 Ամերիգալը, 4 Իթալիալը վէ 2 Ֆրանսըզ կազէթասընը պուլընընյօր իմիշ։

Գոնիա.—Էյգիյա աեօրթ նոգթատան Գանահա ճիվարընա հիւճում էթմէքլէ, Օսմանլը ասքերինին իլերի գարագալարընյա Իսլամ էհալիսի Թարաֆընտան մուգապէլէ իարիմիշ, վէ ասիլեր պիր չօգ Թեւեֆֆաք վէրերեք կերի չեքիլմիշլեր սիր։

Գանահատա Ինկիլիզ ասքերի իլէ Իթալեանլար պուլընաբզընտան, պունլար տախի եանընը պասթըրմագլա մեշղուլ օլմուշլար սբր։

Մարսիլիա.— 12 սեֆինեաէն միւրեքքեպ պիր Ինկիլիզ ֆիլօսը՝ Պարշելօնատա պիր միւտաէթ մուրաբգատան սոնրա Մահոնա կիտեճէք, վէ օրատա հիւքիւմէթինին էմրլերինէ պէքլեյեճէք սիր։

Վիէննա.—Ավսթրիա պահրիյէ նէզարէթի, Շարգ սուլարընտա պուլընան Ավսթրիա ֆիլօսընընն արթըրըլմասը զըմընատա, Լէմբրգ, Թրասպոնդ վէ Դոմ նամ Թօրբատա գրուազեօրլերինի մեզգիւր սուլարա կէօնաերմէկէ գարար վերմիշ սիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Թէշրիֆաթը սումուսիյէ նազրը աեվլ։ Միւնիր բաշա հազրէթլերի՝ ճումատա երթէսի կիւնիւ Իրան ֆեվգելատէ սեֆիրի Նասրը իւլ Միւլք էպուլ Դասըմ խանընը չերեֆինէ պիր եօյլէն Թատմը վերմիշ սիր։ Իրան սեֆիրի Միրզա Մահմուտ խան վէ սատա. Ահմէտ Ալի բաշա հազարաթը պու զիյաֆեթաէ հազը պուլընմըշլար սբր։ Թատմատան սոնրա Էպուլ Դասըմ խան՝ Տեպիսթանը իրանեանա կիտերէք, չակիրատանան պազարը նուֆթգար օգուլմըշլարը։ Պատէհու միշարեյէյհ իւլ Միրզա Մահմուտ խան վէ սատա. Ահմէտ Ալի բաշա հազարաթը՝ Վալիաէ խանընա կիմիշլեր, վէ մեզգիւր խանատա թարանմըշ օլան Իրան Թեպատասը միւԹեպերանը քէնարերինէ չայ իքրամ էյլեմիշլեր սիր։

Հէյէթը սեֆարէթ կելեճէք բէնճեշենպէհ կիւնիւ շեհրիմիզատէն հարեքէթլէ, Վիէննա, Բարիզ, Լոնդրա, Հոլանտա վէ Պելճիգայա կիտեճէքլեր սիր։

—Շգօարատա սիւքիւնէթը քանմիլ պերաէվամ օլուպ, գարալը պուլընան չարշը եէնիսէն աշլմըշ սբր։

—Լոյա Գումբանեասընընն Ամուրս վաբօրբյա 70 բէս գարա սըղը իլէ 5000 չուվալ ուն կիրիաէ կէօնաերիլմիշ սիր։

—Պահրիյէ նազրը աեվլ. Հասան բաշա հազրէթլերի՝ իքինճի ֆիլօսը Թեշքիլ իսէն զըրհլարը հէման նօգանընը իքմալ գայրէթ իսիլմէսի իչիւն գաթի էվրեր վերմիշ սիր։

—Գոսօվա վիլայէթինին հեր ճիհէթինաէ բէք չօգ քիմսէլերին մահալլիհիւքիւմէթինէ միւրաճաաթլա, կէօնիւլլի օլարագ ասքերլիկէ գապալ օլընմալարը իչիւն խաթիաալար վերմէքաէ օլարգալարընը՝ Թիւրքաէ կազէթալար եազըյօրլար։

—Ցիւն կէճէ Սիրքեճիաէն հարեքէթ իսէն գաթարլա, Սելիմիյէ լարար իլէ Օսմանլը մէմուրլարընտան միւրեքքեպ օլարագ Թեշքիլ օլաուսան Թահգիգ գոմիսիօնը՝ միրալայ Վասօսընը սեօղլերի եալան օլաուզընը ըբսմէն պիլտիրմիշ սիր։

Էյլեվմ կիրիատ 4 Աէման, 6 Ինկիլիզ, 2 Ավսթրիալը, 2 Ամերիգալը, 4 Իթալիալը վէ 2 Ֆրանսըզ կազէթասընը պուլընընյօր իմիշ։

Գոնիա.—Էյգիյա աեօրթ նոգթատան Գանահա ճիվարընա հիւճում էթմէքլէ, Օսմանլը ասքերինին իլերի գարագալարընյա Իսլամ էհալիսի Թարաֆընտան մուգապէլէ իարիմիշ, վէ ասիլեր պիր չօգ Թեւեֆֆաք վէրերեք կերի չեքիլմիշլեր սիր։

Գանահատա Ինկիլիզ ասքերի իլէ Իթալեանլար պուլընաբզընտան, պունլար տախի եանընը պասթըրմագլա մեշղուլ օլմուշլար սբր։

Մարսիլիա.— 12 սեֆինեաէն միւրեքքեպ պիր Ինկիլիզ ֆիլօսը՝ Պարշելօնատա պիր միւտաէթ մուրաբգատան սոնրա Մահոնա կիտեճէք, վէ օրատա հիւքիւմէթինին էմրլերինէ պէքլեյեճէք սիր։

Վիէննա.—Ավսթրիա պահրիյէ նէզարէթի, Շարգ սուլարընտա պուլընան Ավսթրիա ֆիլօսընընն արթըրըլմասը զըմընատա, Լէմբրգ, Թրասպոնդ վէ Դոմ նամ Թօրբատա գրուազեօրլերինի մեզգիւր սուլարա կէօնաերմէկէ գարար վերմիշ սիր։

—Նէյլոլ նամ Բուս զբրհլասընը՝ Եունանիսթան ապլոգասընա հազրըլանմագ վէ քեօմիւր վէ երզագ ալմագ իւզրէ, իզմիրէ կիթմիշ օլաբզը՝ Լօնտրասան իշար օլընըյօր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Իզմիր սանճաղընտա Օվանբգ գարիյէսի բաբաշլարընտան Տ. կարապետ քահանայ՝ 110 եաշընտա օլաբզը հալաէ կէչէն հանիթա վէճաթ իաուպ, Ռուսչուրդ Սրբազան իզմիրաէ պուլընմասընընտան, ճենազէ ալայը վէ Օձում ալինի՝ ճիվար գարիյէլեր բաբաշլարը թարաֆընտան իճրա օլընմըշ սբր։

—

Իսմինի պէյան իթմէք իսթէմէյէն պիր զաթը համիյէթքար՝ պուքերբէ Ս. Զատիկ եօրթուսը միւնասեպէթիյլե, Գասըմ Բաշասաքի մեքթեպին երքէք վէ գէղ ֆուգարա չակիրատանընա 30 գաթ ելպիսէ եաբաբմըշ սբր։

—

Պապը Ալի հուգուգ միւլվիրլերինաէն վէ Բաղ. Ժողով ազասընտան Նորատունկեան աթուճ. Գաբրիել էֆ. հազրէթլերինին զէվճէսի Տիկին Մարի իլէ 12 եաշընտա մախատուսը Պ. Տիգրան Գ. Նորատունկեանը՝ Ֆրանսատա Նիս շեհրինաէ Թիֆօ խասթալըզընա միպթելա օլուսուգլարընտան ասլայը, կէչէն կիւն էֆ.ի միւշարեյէյհին օլ Թարաֆա ազիմէթ էթմէկի եազալմըշ էր։

Պու քերբէ Գաբրիել էֆ. հազրէթլերինին խանէսինէ վարիա օլան պիր Թելէկրաֆա մաէլմէնունիյէ օգունընընընա կէօրէ, Տիկին Մարի Նորատունկեան իլէ մախատուսը՝ մեզգիւր խասթալըզգան էյլիկէյմէկէ պաշլամըշլար սբր։

—

Էրզրումը գալմասէն վէ կազէթամըզ էմէքտարլարընտան Այվազեան Աբրահամ էֆ. եարը Ս. Երուսաղէմ հարեքէթ իսէճէք սիր։

—

Թիֆլիսաէն եազըլըզընա կէօրէ, ելան չեհրը մեզգիւրաէ 2000 գատար էրմէնի մուհաճիրի պուլընընա

լաքին պունլարատան ասըլ մուհաճիրը օլանլար՝ 7-800 նուֆուսը մըգատարընտա օլաբգալարը հալաէ. միւԹեպագրսը Թիւրքիատան կիտեն ամէլէ վէ էհլը զուրպէթ Թագրմանա տիր տիրլեր։ Մերգումանընն 6-700ի վանը, 4-500ի Մուշը։ վէ 3-400ի Էրզրումը օլուպ, ատահա սահիր եէրլերէն աէ վարարը։ Կարս, Կազզման, Երևան, Կիւմրի վէ Նախիջևան չէհրլերի իլէ եթրաֆի քէօյլերինաէ տախի պիր գաչ պին քիշի պուլընընպ, պունլարատան եքսերիսի ֆամիլիա սահիպի տիրլեր։

Թիֆլիսաէ պուլընան Էրմէնի մուհաճիրլերինին քէսլիյէթի քէնարի քէնարի աղ չօգ իսաէ վէ Թեայրիշ իսէպիլմէքաէ օլուպ, պունլարատան են զիյատէ ֆագիր վէ սեֆիլ օլանլարը Բարեգործական Ընկերութիւնընն լօգանթասընատա Թատմ էթմէքտէ, վէ իշպու մէճճանեն Թատմ իսաէնլերին մզգտարը նուֆուսը՝ մեզգիւր Ընկերութիւնընն սեֆթերինին նագարեն 300 քիչիաէն զիյատեպուլընմամագտա սբր։

—

Խայլի սենելերաէն պերու Գումգարուտա Պալի Բաշա եօգուշընատա եճգանելրգ իսուպ, քէնարսիյլե միւնասեպաթատա պուլընանլարրն Թէվէճճիւհինի ճեպ էթմիշ օլան եճգանը Միրքանան Սարգիս էֆ.ինն՝ եվվելքի բազար կեէսի ֆիճճեթեն վէճաթ էթմէկի մաեթթեէսսիւճ իշիսիմիշ սիր։

Ճենազէ ալայը պու կիւն Մայր եկեղեցիաէ իճրա օլընմըշ սբր։

—

ԲԵՐԱՑԻ ԱՂԲԱՏԱՆՆԱՄԸ

Բերայի Աղբատանամը Թաղեցիներու ցուցուցած համակրանքն եւ քաջալերութենէն զօրացած, այլ եւս ուելորդ է համարած, ըստ օրվոյ կանոնի, Զատիկ առթիւ Տիկնանց ձեռամբ հանգանակուած Թանձեռնիկ։

Բնու չենք ասրակուսիր թէ, այս ասնական օրերու առթիւ մեր մէկ պարզ հրաւէրը, բաւական ըլլայ մեր նեղեալ տարեր, իրենց զրկեալ ու հեգ նմանեներուն օգնելու սրբազան պարտականութիւնը։

Ուստի այսօր հրապարակաւ հրաւէր կը կարդանք ազնիւ Թաղեցիներուն, որպէս զի բարեհաճին չ'զլանալ իրենց նուէրները եւ այսպիսով գիւրացնել Խնամակալութեանս Ջանքերը յօգուտ Թաղիս բազմաթիւ կարօտեալներուն։

Աղբատախնամիս գրասենեակը ի Ս. Երրորդութիւն, ամէն օր մինչեւ կէս օրը եւ իսկ ուրբաթ եւ կիրակի մինչեւ երեկուն։

Ի դիմաց Բերայի Աղբատախնամի
Մարտ 31 1897 (Կնէ)

ՃԻՎԱՊՂԱՐԸՄԸՋ

Ճերբահքօրիւնաէ Տ. Մ. է, վէ Սէօլեօղաէ Մ. Ս. յէ.—Ապօնբման պէտէլինի կէօնաերմէղաէն եվվել, վատ օլընան քիթապլարը կէօնաերէմէյէճէկիմիզի պիլտիրիրիզ։

ԻԼԱՆ

8-10 սէնէաէն պէրու Զագմագճիլարատա ուսմարը Թիւճճարիյէմաէն ասլալը չախարմա տիա կերէք մաթլուպլը օլաուսղմ զէվամ վէ հասպէլիճաղ պարճամ տախի վար իսէ, Սթամպոլատա Մէկմէտ բաշա խանընատա 14 նիւմէրալը օտատա միւրաճաաթլարընը Թալեպ իսէրիմ։

Արմենակ Աբալեան

1897 ապրիլ 1

ԷՎՐՕՊԱ ԻԹԹԻՖԱԳԸ

ԻՆԿԻԼԹԵՐԱՆԸՆ ՎԷ ՐՈՒՍԻԱՆԸՆ ՎԱԶԻՃԷԹԼԷՐԻ

Վագթը իւլէ տէվլէթլէր արասընա իսթէյլաֆլար վէ միւնազաաթլար զուհուր իտէր իսէ՝ կազէթալարդն նէյր իթթիֆաքլէրի ֆիգրալար՝ «ֆիլան տէվլէթին ասնանմասը չէօյլէ եարաբ», «ֆիլան տէօվլէթին օրտուսու չու եօլա հարէքէթ էյլէտի» թարզնա պուլդնը իտի։

Շիմտի պու վագիյէթ տէյլիշմիշ տիր։

Ինքի սէնէտէն պէրու զուհուր իտէն հատիսէլէրտէ կէօրիւյօրզ քի՝ կազէթալարդն նէյր իթթիֆաքլէրի պիւթիւն ֆիգրալար «տէվլէթլէրին իթթիֆաքը չէօյլէ եարաբ», «տէվլէթլէրին ասնանմասը չու սուրէթլէ հարէքէթ էյլէտի» թարզնա պուլդնմադա արը։

Տահա պունատն 3-4 սէնէ էվվէլ Էվրօրտա պիր տիբլոմաթ պիր նուրգ իյրա իտէր իսէ, «Ինկիլթերտանդն բոլթիգասը չու եօլա տարը», «Պրանսա չէօյլէ տէյօր», «Ալեմանիա չու մէսլէքի թերհիհ իտիյօր» կիպի սէօզլէր իւլէ միւխթէլիֆ գազինէթլօրդն բոլթիգասընը էյդահ իտէր իտի։

Էյնէվմ պու տա եօգ արը։

Լօրտ Սալիսպէրիին սօն նուրգնատն առ անլաշլարդը վէճհլէ՝ պու կիւն պիւթիւն բոլթիգա մուամէլաթը Լոնտ (Դ-ՐԻ-Դ) իւղէրինէ, եառնի պէր նամ ալարտ Եիւրիւտիւլ-մէքաե տիր, պու նամ իսէ՝ Էլէտթ ՆԻՆԷ-ԷԼ նամը արը։

Պու հալ նէ՞ տիր. ճամպա պիւթիւն Էվրօրտա պիրլէ՞չտի մի, ճամ՞պա լօրտ Սալիսպէրիին իհտաս իթտիկի Դանֆէրուս-ի Էյրէնին (Էվրօրտա իթթիֆաքը) թառպիրի՝ հագիգաթէն գաթիյէթ պուլմուշ պիր հա՞լի մի էյդահ իտիյօր։

Զանն իտէրիզ քի՝ պու մէսէլէ բոլթիգա իշլէրինին կիտիշնէ տիգդամ իտէն հէր ֆէրտին ֆիքրինի ալ չօգ թըրմամըշ օլա կէրէք տիր։

Էվրօրտա իթթիֆաքընը պու կիւնքի հալի սուշ իշլն գուվվէթլի թէէմինաթ թէշքիլ իթտիկի ինքտիր օլընմամշ. ֆագաթ պու իթթիֆաք նե՞րէյէ գատար կէտէճէք տիր, պու իթթիֆագատան տահա նա՞սըլ նէթիճէլէր վէ սէմէրէլէր մէմուլ արը։

Մէճհուլ —վէ էյդահա միհթաճ—կէօրիւլէն նօգթա իշթէ պու արը։

Մալիմ եա, Ամերիգալար հէր շէյտէ թօհաֆլըգ արարլար, պունատն օն պէշ սէնէ գատար եվվէլ Ամերիգա կազէթալարընատն պիրինին մուհարիրի՝ թօքալարդն վէ եսլիհանդն կիթաբճէ տահա միւքէմմելլերի իհտաս իտիլտիկինի պէյան իթտիկի սրբատա, սուլդը ումումի մէսէլէսինի տէ թէգդիգ էյլէյէրէք, չու զարիպ միւթալէյէ տերմէյան իթմիշ իտի։

«Իսլիհանդն թէարիհէն տահա միւքէմմելլերի իհտաս օլընմասը տիւնեա եիւղիւնտէ սուլդն տէվամը նօգթատ նազարընատն մուզիրը տէյի, պիլաքս ֆատէլի տիր։ Ֆարզ իտիրիզ քի՝ եարբն եալընդզ պիր կիւրլե իւլե թէքմիլ պիր քէօյիւ խարապ իտէճէք պիր թօր իհտաս օլընընդն, երթէսի կիւն՝ տիկեր պիր տանատթքտր՝ թէքմիլ պիր վիլայէթի պէյ տագիգա իշինատ մահվ իտէճէք տիկեր պիր թօր իհտաս իթտին, վէ տահա սօնրա տա՝ եօյլէ քէշքիլեր վուգու պուլսուն քի՝ թէքմիլ պիր թօրրազդն քիւլ իտիլմէսի՝ հիչ մէսապէսինէ կէլսին, նէթիճէ նէ՞ օլաճագ արը, ումում տէվլէթլերին՝ իգթիզա իտան ֆէտաքէարլըգ նէ՞ գատար պէօյիւք օլուրտա օլուսուն, պու եսլիհայը թէտարիք իտէէճէքլերինէ շիւպհէ եօգ արը։ Ο հալատ նէ՞ օլաճագ, հէվան եէքտիկերինէ գարշը օ սիլահլարը գուլլանա՞ճագլար մը։ Խայրը, ճիմլեսինին տէ՝ —զարարընդ պէօյիւքլիկինէ նազարէն՝ ուիգագ օլան ֆարգլար իլէ— եէքտիկերինի մահվ իթմէլերի միմգին օլարդնը կէօրմէլերի իւղերինէ, տէվլէթլէր ուզալմադա ֆալարլաճագլար արը. պունատէնալէյհ ինանալարդն եէքտիկերինէ գարշը գուլլանապիլեճքլերի մուհարեպէ թլեթլերինին կիթաբճէ տահա միւքէմմելլերի իհտաս օլընմասը՝ մուհարեպէլէր արթարագ ինանալարդն գրրրլմասընը թէղեիա իտէճէք պիր թէտպիր օլմայրպ, պիլաքս ասլաարատն սուլհա խրամէթ էյլէյէճէք պիր թէտպիր թէշքիլ էյլէյէճէք տիր»։

Զանն իտէրիզ քի՝ պու պէնատն մուհարրիրինին հագգը վար արը։

Էկեր պու կիւն, նիչէ միւշքիլ մէսէլէլէր իշինատ, Էվրօրտա տէվլէթլերինին եառն եառնա կէլտիքլերինի, պիրլէշտիքլերինի, արայարընատքի էֆքեարը իսլիֆլաֆլարընը պարըշարըմադա չալըշարդալարընը կէօրիւյօր իսէք, պունատա տիկեր պազը սէպէպլէր իւլէ պէրապէր, օրտուլարընը չիմտիքի հէսատէթինին վէ էվրօրատա զուհուր իտէճէք հէր մուհարեպէտէն իւլերի կէլեճէք միւահիշ նէթիյճէլերին պէօյիւք պիր մէվգը թուքթարդը՝ ինքտարը միւմքին օլմայան հագիգաթլարատն արը։

Տիմէք տիր քի, Ամերիգալը մուհարրիրին քէշֆ իթմիշ օլարդը վէճհլէ ինանալարդն մուհարեպէլերատ եէքտիկերինի գրրմալարը վէսատիթինին արթմասը վէ քէսպը ճէհատէթ իթմէսի՝ մուհարեպէ իհթիմալարընը արթարմայրպ, պիլաքս օրթատա պուլդնան միսալ իւլե անլաշըլըյօր քի. եքսիլթմիշ տիր։

***

Պու ալէտ. տիմէք տէվլէթլէր մուհարեպէտէն գօրգասդալարը իշինն սուլհը իլթիզամ իտիյօրլար։ Սուլհը ամհդա պէօյլէ պիր գօրգասա մէպնի իլթիզամը՝ եկէր իլմը ախլեագ նօգթատի նազարընատն թէլագդը իտէր իսէք, բէք ատ մէտենիյէթին թէրագդրը հագգընատ էյի ֆիքր վերճէճէք պիր չէյ տէյիլ տիր. զիրա սուլհա օլան մուհազպէթ՝ մուհարեպէնին տէհշէթլի խէվֆինէ տէյիլ, ինանիյէթբերվերլիք վէ ֆիքր թէրագդրը իւգերինէ իթթնա իտիլմիշ օլմագ լազըմ կէլիր իտի։

Ֆագաթ իթթրոֆա մէճպուրդզ քի՝ ասայիշնի պէօյլէ պիր օրգու սէպէպլէյլէ իլթիզամ օլընմասը չերեֆլի օլմասա պիլէ՝ ինան ախլեագընա մուվաֆֆագ պիր չէյ տիր. զիրա՝ մէսէլա ինանալարդն խըրսըզլարդ իթմէմէլերի՝ եասէն հագգրբերվերլիք հրսարնա միւսթէնեա պուլընմագ լազըմ կէլիր իսէ ատ, էկէր հապսխանէ վէ բրանկա գօրգուլարը օլմասա իտի, շիմտի քէնտի եմէկկյէ կէշինէն ատամլար միյանընատ քիմ պիլիր նէ գատար խըրսըզլար պուլընմագ իտի։

Էյնիկի եէնէ՝ օլարդը իշինն սեվմէք բէք երեքսէք պիր չէյ տիր. ֆագաթ էյնիկի՝ ֆէնուբընն նէթիյճելերինէն գօրգու սէպէպլերիյլէ իլթիզամ իթմէք՝ ինան ախլեագընն միւգթազէյթընա տահա մուվաֆֆագ տուշույօր. զիրա՝ ինան ֆիքրինի «չախսի մէնֆաաթ» հիսապլարընատ պիլթիւն պիլթիւն այրըմագ միւմքին օլամմագատա արը։

Տիմէք Էվրօրտա իթթիֆաքը տէտիկմիզ չէ՝ Եվրօրտա իսլիֆլաֆընն գօրգուլարը վէ տէհշէթի իւգերինէ պինա օլընմըշ արը։ Ահապա պու իթթիֆաքն չումուլի նէ՞ըէյէ գատար արը։ Տէվլէթլէր հա՞նկը նօգթայա գատար ուզալշըյօրլար։

Ամերիգա խարիճիյէ նազարը գօնթ կօլուխսուքընին իւք տէֆտ օլարդ տէվլէթլերին էմրէ-ֆընատն (ՆԻ-ՐԷ դէ Բի-ֆոս) պահս իթթիկի զեմանատն պէրու կէօրիւլէն մէճբուրէ իսպաթ իտիյօր քի, իթթիֆաքն տաբիէսի հէր էէնի մէսէլէտ՝ պէօյիւք տէվլէթլեր ատրասընատ գավկայը մուճիպ օլաճագ նօգթալարը սագընմագ հուատար տաբիլինատ տիր։

Պիր մէսէլէ գուհուր իտինճէ տէվլէթլեր էէքտիկերինէ սօրբյօրլար քի, «արամզդ պօղումագսըզդն նէ՞ եարպիլիրիզ.— ֆիլան, ֆիլան, ֆիլան չէյլերի.—բէք ալտ. օ գատարընը եարալըմ. հիչ պիրիմիզ օնատն իլերի կիթմէյէլիմ. զիրա մագալամ՝ մուհարեպէնին նէթիյճելերի բէք միատիչ օլուր.»

Պու սուրէթլէ վուգու պուլան իճրատա՝ սուլհը թէհլիքէյէ գօյան հալլերի եատրընատ մէյատանատ գալարըմագ տերճճէսինէ գատար

ԵՈՒՆԱՆ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Մէնէրու կազէթասընդն խուսուսի մալիումաթընա կէօրէ, եվվելքի կիւն հուտուատա հիչ պիր վագտա զուհուր իթմէմիշ տիր։

Ֆէզա մէդքիւր կազէթանդն մալիումաթը խուսուսիյէտինէ նազարէն, սէֆիրլերէ վերիլէն բէսմի թելեկրաֆլարտա 2500-3000 քիչիտէն միւրեքքէպ զայրը մունթազամ Եունանլըլարդն Օսմանը հուատանա թէճավուզ իթթիֆաքլերի պիլտիրիլիյօր։ Եունան օրտուսը՝ պուլընթարը եերատն գըմրլատանմամշ արը։

Իդպու թելեկրաֆլարդն մէալի տուն վարիա օլան տիկեր թելեկրաֆլարդա թեէյլիւտ իտիյօր։ Տիւն ալընան թելեկրաֆլարտա տէնիլիյօր քի՝ մալիմ եէմիյէթ թարաֆընատն թերթիպ օլընմշ 3000 քիչիտէն միւրեթթեպ զայրը մունթազամ հէյեթի՝ Գալամպագատատն հուատա իւգերինէ եիւրիմիշ տիր։

Իդպու զայրը մունթազամ հէյեթէտէն 50 քիչի թելեֆ օլմուշարը։

Պու զայրը մունթազամլարդն պէօյիւք գըմրը ֆուսթանելլալար օլուպ, պունլար՝ պերապերլերինատ պուլընան թօրլարդ պիր գաչ թապեայա թեճավուզատ պուլընմշլար արը։

—Գրալրն եավերլերինատն վէ պահրիյէ եիւզպաշլարընատն Դրեֆիս՝ Ուրթա քէօրֆեզի գուրպինատ պուլընան զարպ ֆելյօրզ գօմանտանլըզընը տերէօհատ իթմիշ տիր։ Մուսթաֆէյհ՝ եվվելա գայմագամ Մանսօս իւլէ կէօրիւմիշ տիր։

—Միլո մէպուսը ասքի. Գուլուրիս՝ հիւքիւմէթին խըրատէթինատ պուլընմադա արզու պէյան էյլեսիկինատն, պիր խասթախանէյէ միւտիր նասպ օլընճագ իմիշ։

—Իհթիյաթ էֆրատընդն ֆամիլեալարընա Բիրէ չէհր էմինի թարաֆընատն խայլի մէպլաղ թէվզի օլընմշլը արը։

—Տերսատէթ Եունան սէֆարէթխանէսի պաշ քատիպի Մ. Էսմէն Զալօսպա պուրատա ճէմ իթթիկի 20 լիրայը գատընլար ճեմիյէթինէ թեսլիմ իթմիշ տիր։

—Կէյշէն բէնճէյնպէհ կիւնիւ գրալ եօրկիսօրն բէտերի օլան Ցանիմարգա գրալընդն ասդաղզը կիւն օլաղընատն, Ամինատա սերայը գրալի քիլիսէսինատ պիր տուվա օգունմշլը արը։

—Սբեցտ-զըրհլըսը՝ Սանթա-Մարբատա զարպֆիլօսընա պիրլէշմիշտիր։ Մէդքիւր ֆիլօ՝ Գրիեգիսին գօմանատատ ալթընա պուլընճագ արը։

—Եէյեճէք նագլի իշինն վաբօրլարընը թախսիս էյլեմէլերի՝ պահրիյէ նէզարէթինատն վաբօր գումբանեալարընա Ֆմը օլընմշլը արը։

—Մանարիսթանատ սաթընդ ալընան աթլարատն սօն բօսթա օլարագ 140 աթ պու հաֆթա Եունանիսթանատ միւվասլէթ իտէճէք տիր։

—Էճնեպի հիւքիւմէթլէր թարաֆընատն Եունանիսթանատ վէրիլէն միւթթահրա նօթանընն ճէվապընը, գրալ եօրկիսօ՝ կէշէն ճումատա կիւնիւ Եունան խարիճիյէ նազարը իւլէ պիլմիւգաբէրէ թանդիմ իթմիշ տիր։

—Հիւքիւմէթ՝ Լարիսատա պազը շիւպհէլի տատլար թէվգիֆ իթմիշ տիր։

—Կէյշէն չարշէնպէհ կիւնիւ գրալից իւլէ բրէնսես Սօֆի վէ բրէնսես Մարի վէ բրէնս Խրիսթօֆօր՝ ուլու քիլիսէյէ կիսերէք Ս. Ասատատածին թասվիրի եօնիւնատ տուվա իտուպ, պէօյիւք մօմլար եագմըշլար, վէ թասվիրին իւզերինէ 3 միատտա սամբշլար արը։

—Գրըմզը խաչ եէմիյէթինին սեյյար խատթախանէլերի միտիրի բրօֆէսէօր Կալանի իւլէ 20 նէֆեր խասթա պագան գատրն Սֆոէրնամ թենեզզիհ վաբօրբյտ Վօյա նագլ օլընմշլար արը։ Գրրմզը խաչ եէմիյէթի՝ 3 սէյյար խասթախանէ թեէսիս իտուպ, հեր պիրինատ 2 թապիպ վէ 4 նէֆեր մեքթեպը թրպպիյէ 4ինճի սընրքի, վէ 3 նէֆեր ատ 3ունճի սընրքի թալեպէսի պուլընընդ։

—Կէյշէն բէնճէյնպէհ կիւնիւ Զանթատա չիատթի պիր զեղեզ վուգու պուլմուշ արը։

—Բրէնսես Սօֆի՝ 24000 տրախմի իւլէ խասթախանէլեր իշինն լիւգում օլան եէնա ատթն ալմշ արը. գըրալից տախի այնը եէնատն ատթն ալընմասը իշինն 5000 տրախմի վերմիշ տիր։

—Իհթիյաթ էֆրատընդն օլուպ՝ ժանատրմալրդ խրամէթինատ պուլունան 100 նէֆերին օրտուլա պիրեշմէսի իշին, գրալ թարաֆընատն պիր էմրնամէ նէյր օլընմշլ արը։

—Ամինատան ալընան սօն մալիումաթա կէօրէ, Մէճլիսը մէպուսան պու հաֆթա ատգը իհթիմա իտէճէք տիր։ Իդպու իհթիմատատ տախիլի պիր իսթիգրազ ատգը հագգընատ միւգաքերէ ճէրէյան իտէճէկի զանն օլունյօր։ Պազրարընդն գավրինճէ, Եունան հիւքիւմէթի՝ տախիլի պիր իսթիգրազ ատգ իթմէքտէն իսէ՝ պազը պանքերլերէ տէն իսթիգրազ իթմէկի թէրճիհ իտէճէք տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԳԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑԷ

Վիէննատաքի Նոյ Ֆրայ Բրէս կազէթասը՝ Ինկիլթերա իւլէ Ճէնուպի Աֆրիգատատ Թրանսվալ ճիմհուրիյէթի արասընատ պիր մուհարեպէ զուհուրի միւհթէմիլ իտանկինի պէյան իտիյօր։

Ֆէզա Լօնտրատան չէքիլէն պիր թելեկրաֆա կէօրէ, Ինկիլթերանդն իւմիտ Պրունքնատաքի ատանմա՝ պու կիւն էտանատ բէնճէյնպէհ կիւնիւ մալիմ օլմայան պիր ճիհէթէ հարեքէթ իտէճէքմիշ։

Պու ճիհէթին՝ Թրանսվալ օլատուզդ զանն օլունպիլիր։

———

Պու սրրատա խարիճիյէ իշլերինէն պազրլաշմըշ օլմասընա մէպնի, Ֆըրանսա խարիճիյէ նազրը Մ. Հանոթօ՝ Բասգալատա թաթիսի կիւնլերինատ պիր եէրէ կիթմէյիպ Բարիզատ գալատգամշ։

Լօնտրանդն լորտ չէհր էմինի՝ պու քերբե Բարիզէ միւվասլէթթ իթմիշ արը։

———

Էվվելքի կիւն հեր նէ գատար բազար իտի իսէ ատ, Շարդ իշլերի հագգընատքի սիւվալին միւպահասասընա խիթամ վերմէք իւզրէ Ի. Մալիա Մէճլիսը մէպուսանը ատգը իճթիմա իթմիշ արը։

———

Ալեմանիատա Մէքլեմպուրկ Շվէրին կրանատուգասը իւչիւնճի Ֆրեատերիք Ֆրանսուա՝ կէչէն ճումատա երթեսի ագշամը սատթ 8ի 40 կէչերէք Ֆրանսանդն Դան չէհրինատ ֆիւճճէթէն վէճգթ իթմիշ օլուպ, պունդն մախատմը վէլիհատա Ֆրեատերիգ Միշել՝ 1882 սէնէսի ապրիլին 9ընատ տունեատյէ կէլմիշ վէ հենուզ ագրլպալիզ օլմայշ օլմազլը, միւմկինքատ միւշարէլէյհին պիրատերի տուգ ժան Ալպերթ՝ Մէքլեմպուրկ Շվէրին կրանատուգլըզդնը նիյապէթինի տերէօհատ իթմիշ տիր։

Էօլէն իւչիւնճի Ֆրեատերիգ Ֆրանսուա՝ 1851 մարտ 19ատ ասղմուշ վէ ելան 46 եաշընատ պուլընմըշ արը։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Խիւսավէնթիկեար վիլայէթի տախիլինատ Մուսառնա գատարը գայմագամ մուավինլիկինէ՝ Ամանաշաքի, վէճճեղյիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի տախիլինատ Սթանքէօյ գազասը գայմագամ մուավինլիկինէ թապիյէթ գալեսի խիւլաֆատատ էսասաշ եֆ.ներ թային պուլրուլմուշ, վէ մումտիլեյհիմանդն եէմին բեսմերի ալելուսուլ իճրա գալընմշլ արը։

***

ՆԻՇԱՆ

Պազը վալեսի Սերասքերի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաբրեսի պիրինճի չիւպեսի մուտիրի միրիլիվ սատա. Օտիա բաշայա թեպտիլեն 1ճի վէ տաբրեի մեղքիւրե մուտյենէ գօմիսիօնը բէսի միրիլիվ սատա. Էսվեր նուսրեթ բաշայա թեպտիլեն 2ճի, Ալեմանիա Մեքլեմպուրկ Շվէրին կրանատուգասը Իւչինճի Ֆրեատերիք Ֆրանսուա՝ կէչէն ճումատա երթեսի ագշամը սատթ 8ի 40 կէչերէք Ֆրանսանդն Դան չէհրինատ ֆիւճճէթէն վէճգթ իթմիշ օլուպ, պունդն մախատմը վէլիհատա Ֆրեատերիգ Միշել՝ 1882 սէնէսի ապրիլին 9ընատ տունեատյէ կէլմիշ վէ հենուզ ագրլպալիզ օլմայշ օլմազլը, միւմկինքատ միւշարէլէյհին պիրատերի տուգ ժան Ալպերթ՝ Մեքլեմպուրկ Շվէրին կրանատուգլըզդնը նիյապէթինի տերէօհատ իթմիշ տիր։

Էօլէն Իւչիւնճի Ֆրեատերիգ Ֆրանսուա՝ 1851 մարտ 19ատ ասղմուշ վէ ելան 46 եաշընատ պուլընմըշ արը։

ՍԱՕԹ ԵԱՂԸ

Տերսատէթ 13 դեկտ. 1885

Մ. Ազգի վէ Մ. Պոլիս,

Սրբազան բարեսիրտ հաճախորդներ ուրդն քիրեա վէ սատա իբօֆսօքիթի Մօրինա պալդ եաղրեր թեեճրիպպե իթմէկեն վէսիլիյատ օլամմամագատա իսէմ տէ, սաբր ամրպպա թարաֆընատն վագդ օլան թեեճրիպպեէրտեն վէ քեզա պիպիմ խասթախանէէրիմիզատ պազը ամրպպայատ իրբա իթթիրահկիմ թեեճրիպպեէրտեն անաշրյարընդնա կէօրէ, սրդին մեգքիւրը թեբիթպիրդը խասթալար թարաֆընատն զօլայլագա ալընմագատա վէ պիր խայլը զմմանատն պերու ֆենդը թրդդը իշլու. թերթիդատ կէօրմիւշ օլատուզը պիճիմիզ մուհասանամ թեեղյիյան իթմէքտէ տիր։

Սէր թարիզ հազրեթը շեհրիարի

ՏՕԴՈ. Լ. Լ. ՄԱԼԻՈՆԵՆԻ ԲԱՇՇ

ՐԷՍՄԻ

ԷՐՄԷՐ ՖԻՇԱԹԸՆԸՆ 5 ԲԱՌԱ ԷՆՄԷՍԻ

Տերսատէթ վէ միւհագաթընատ եարբլրպ բիյիրիլեն էքմէք նարխընդն թայինինէ մախսուս ուն ֆիյաթը՝ Տերսատէթ Թիճարէթ Օատասընատն տիւնքի կիւն կէօնտէրիլէն բիտցա բուսուլասընա կէօրէ, էքմէկկն չիմտիքի նարխը օլան 40 բարատան 5 բարա թէնզիլ իտիլճէք տէրէճէյէ, եառի 65 զրչ.ա էնմիշ օլմասըյլա, պու կիւնքի սալ կիւնիւնատէն իթթիպարէն թապլաքեար իւճրէթի միւշթերիյէ տիա օլմագ իւզրէ էքմէքճի էքմէկկինն պէհէր գրյէի ճէտիտինն 35, վէ սիմիթճի էքմէկկինն պէրմիլատա գրյէի ճէտիտինն 10 բարա նօգտանդյլա 25 բարայա էնտիրիլիպ սաթըլմասը՝ Շեհր Լմանէթը ճէլիլեսի մէճլիսնճէ գարարլաշարըլարագ խապապան (էքմէքճի) ճէմիյէթինէ թէպլիգաթ իճրա իտիմիշ օլմալա, քէյֆիյէթին իլանընա իպթիտար գելընը։

ԱԶԳԱՑԻՆ

ՕՐՈՒԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

Շարթուան երկու կարեւորագոյն դէպքերը.— Զանդ Ասպետի յուղարկաւորութեան եւ օրեր օրդեգրելու խնդրոյն առթիւ.— Տնտեսագիտութիւնը բարեգործութեան մէջ.— Դպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութիւնը.— Վարժարաններու փակումը.— Կրթութեան գործը կը մնայ։ (1)

Շարթուան ազգային կարեւորագոյն դէպքերէն մին է հանգուցեալ Զանդ Ասպետի յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը, որ մեծ չքով կատարուեցաւ անցեալ շաբաթ օր. եւ երկրորդը՝ եկեղեցեաց մէջ ընթերցումն այն Պատրիարքական շրջաբերականին, որ ժողովրդեան կարգ դառը կը հրաւիրէ օրդեգրելու մին կամ երկուքը այն բազմաթիւ թշուառ օրբերէն, որք կանքի կոչուին, հացի պայքարին մէջ չատ չուտով պիտի ընկնուին հոս եւ հեռուն գաւառաց մէջ, եթէ վաղնջագոյն օգնութեան ձեռք չկարկառուի անոնց։

Եթէ Զանդի անունը օրհնութեամբ պիտի յիշուի մեր մէջ, ու եթէ Ազգայն-Եկեղեցական իշխանութիւնը այնքան արժանավայել չքով պատուեց անոր յիշատակը, այդ յարգանքն ու պատիւը կ'ուղղուին ոչ թէ հարուստ Զանդին, քանի որ անկէ չատ աւելի մեծատուն անձնաւորութիւններու անունը չատ անգամ հազիւ կը յիշուի հրապարակաւ եւ յիշատակը կը մոռցուի երկու օր եաք, այլ մարդասէր, բարեսէր Զանդին, որ իրեն նպատակէտ ընտրած է բարեգործութիւնը՝ լայն շրջանակի մը մէջ գործադրուած. բարեգործութիւնը՝ որ սակայն գիտէ պէտքերուն մէջ անհրաժեշտը, անմիջականը գտնելու։

Պէտքերը, պահանջումները կը փոխուին ժամանակին հետ մէկտեղ, եւ ինչ որ տակէ չուրջ կէս դար առաջ բարեգործութեան ծայրագոյն ասպիճանը կը համարուէր, հիմայ ուենալով հանդերձ իր մեծ կարեւորութիւնը՝ երկրորդական ասպիճանի մը վրայ կը մնայ, եւ պէտք է որ այնպէս ըլլայ։

Ասկէ առաջ, կրօնքը՝ որ գլխաւոր թելադրիչն է մարդս բարեգործութեան մղելու՝ մանաւանդ մեզ նման թերակրթի ազգերու մէջ, կ'ուենար իր արդար եւ մեծագոյն բաժինը ժողովրդեան կամաւոր նուէրներն, կամակներն եւն. Բայց կրօնքը՝ մանաւանդ Հայ եկեղեցին,—եկեղեցիներու ամենէն ազատամիտը—երբեք արգելք մը, խոչնդոտ մը չէ մտքի զարգացման դղրդարին, եւ իր արբազան պատուէրներէն մին է ատաբել ազգին զաւակներուն կրթութեան գործին։ Եւ կրթութիւնը, դատարարելիւնը ամէն ժամանակ ուեւի հիմայ է որ կը շեշտէ իր անհրաժեշտութիւնը. ուստի եթէ ոչ արեւմտեան Հայոց, գէթ արեւելեան Հայոց մէջ որպէս մեծ գոհունակութեամբ կը նշմարենք այն հոգածութիւնը՝ որ ազգին մեծատուններուն կողմանէ կը ցուցուի, ազգին զաւակներուն կրթութեան համար կարեւոր կամակներ եւ նուէրներ յատկացուելով. կամակներ՝ որոնցմէ առաջինն ալ իր բաժինը կ'ունենայ. վկայ՝ Սանասարեան Վարժարանը եւ Իզմիրեանց գրական մրցանակը։

Այս երկու անուններուն հետ մէկտեղ միւս օրինութեամբ պիտի յիշուի Զանդ Ասպետին անունը, ոչ թէ որպէսզի եւ կարեւոր գումար մը կը կանգնի ազգին

(1) Նիւթերու առատութեան պատճառաւ, յոդուածին հրատարակութիւնը մէկ քանի օր յետաձգել հարկադրուեցանք։

հասատութիւններուն, այլ մանաւանդ այն անհատականութեան եւ հեռատես ոգւոյն համար, որ կը տիրէ անոր կանգնելու եղանակին մէջ։ Օրինակի համար կրնանք յիշել Ջաւնդեան բնակարանին երեսուզէմի վանքին «վաղի» ըլլալը, որով թէ՝ երանաշէմի վանքը կ'աւելնայ հասոյթի տեւական աղբիւր մը, եւ թէ Ջաւնդեան հասատութեան յատկացուած 60000 ֆր.ին վրայ կ'աւելնայ կարեւոր գումար մը։

Այո՛, անհատականութիւնը ինչպէս տեւականին եւ ընտանեկան ծախքերու մէջ կը փնտռենք, պէտք չէ՞ չէ՞ հեռացնենք զայն բարեգործութեան մէջ, փոքր միջոցներով հնար եղածին չափ մեծ արդիւնքներ քաղելու համար։

*
* *

Փոքր միջոցներ ըսի, եւ փոքր չէ՞ն մեր ձեռքը գտնուած միջոցները՝ թշուառութիւններն եւ առապանքները դադրեցնելու համար։

Զատկի առթիւ աղքատաց օգնելու համար կարգացուած Պարիսպքական շրջաբերականէն եւս, որքեր օրգնդրելու մասին անցեալ կիրակի եկեղեցիներու մէջ կարդացուած Պարիսպքական երկրորդ շրջաբերականը բաւական չէ՞ ցուցնելու անհատական ազգային առաջ բերած խեղճութեան մեծութիւնը։

Այդ խեղճութիւնն ամոքելու համար մէկ տեսակ դարման մը բաւակա՞ն է մթէ. օ՜հ, ուր էր թէ այնպէս ըլլար. բայց իրողութիւնը ճիշդ ասոր հակառակը կը հաստատէ։ Ինչո՞ւ ուրեմն առարկութիւններ հանել թշուառութիւն մը ամոքելու համար առաջարկուած միջոցներէն մէկին կամ միւսին դէմ։

Որքեր օրգնդրելու մասին Պարիսպքական շրջաբերականով յայտնուած փափաքին հակառակ կարծիքներ կը յայտնուին լրագրական հրապարակին վրայ, առարկելով թէ զեղծումներ կրնան պատահիլ տակէ, եւ թերեւս գանուին անխիղճ մարդիկ, որոնք որ մը խնամելու պարտականի տակ, ապատուորի մը կամ ապատուհի մը պէտքը լեցընեն։

Ասոր հակառակը չեմ ուզեր հաստատել, որովհետեւ իրաւ է որ աշխարհի մէջ անխիղճ, անիրաւ մարդիկներ ալ չատ կան։ Բայց նախ ըսենք թէ մասնաւոր անհատներու յանձնուած որքերուն մասին պարբերաբար տեղեկութիւններ առնելու միջոցներէն զուրկ չեն թաղային իշխանութիւնք, եւ ինչպէս անցեալ կիրակի չատ իրաւացի կերպով կը նշեր որքաղան քարոզիչ մը, Թաղ. Խորհուրդներու եւ Խնամակալութիւններու ձեռքն է բարոյապէս խստասիրել եւ նշանակել այնպիսիները, որոնք հօրմէ մօրմէ զրկուած որք մը անկան չարաչար աշխատութեանց տակ ընկնելու անրաւութիւնը կ'ունենան։

Եւ յետոյ, ընդունելով իսկ որ ասներու մէջ որքերէ ոմանց մասին այս օրինակ տեսնուի վարմունք մը ցոյց տրուելու հաւանականութիւնը իրօք գոյութիւն ունենայ, միթէ այդ պատահականութիւնը արգե՞լք մը պէտք է ըլլայ դիւրութեան այս ձեւով գործադրուելուն։

Զեղծումներ ամէն տեղ գոյութիւն կրնան ունենալ։ Թերի կողմեր ամէն հասատութիւններու մէջ կան։ բայց ասոնք պատճառ մը կրնա՞ն ըլլալ այդ հասատութիւնները գոցելու։

Մեր դպրոցները անբարեկարգ են, մեր որքանոցներուն մէջ զեղծումներ կան եւ չատ անգամներ մասնաւոր եղած են ասոնք, մեր հիւանդանոցը չատ մը թերի կողմեր ունի։ Ի՞նչ ընելու է ուրեմն, գոցե՞նք զանոնք։ —Վայրկեան մը անդամ մտքերնս չանցներ այդ բանը, այլ մեր ջանքն եւ փափաքը կ'ըլլայ մասնաւոր ընել այդ զեղծումները, եւ կ'աշխատինք բառնալու զանոնք (զեղծումները, օչ թէ բարենպատակ հասատութիւնները)։

Ինչո՞ւ ուրեմն հակառակիլ որքեր օրգնդրելու գաղափարին, այն մտածմամբ թէ տակէ զեղծումներ առաջ կրնան գալ։ Ո՛չ, բարեգործելու այս գեղեցիկ առիթը ձեռքէ չի փախցնենք, եւ եթէ զեղծումներ բան մը անկէ, այն ատեն կըրնանք անոր ալ դարմանը խորհիլ։

Բնութեան անժառանգուածները իրաւունք ունին մեր օգնութեան, չպատնանք այդ օգնութիւնը՝ որ մեր նուիրական պարտականութիւնն է։

*
* *

Բանի՛ քանի՛ նուիրական պարտականութիւններ ունինք որքեաց, որոց կատարումին մէջ կը թերանանք միշտ։

Ու մեր այդ թերացումը պատճառ կ'ըլլայ որ դարերն գոյութիւն ունենալէ կրթական կարեւոր հասատութիւններ, եւ զանոնք խնամող ընկերութիւններ։

Ժամանակաւ ունէինք Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութիւն մը, որ այնքան եռանդով գործի սկսելէ, եւ ա՛յնքան ալ զեղեցիկ արդիւնքներ առաջ բերելէ ետք (1), ազգայիններու կողմէ քաջալերուելու չգտնելուն, եւ թերեւս յարատեւութեան ոգին ալ նուազութեան պատճառաւ օրին մէկը դադրեցաւ գոյութիւն ունենալէ, եւ այսօր պատմութեան մէջ միայն մնացած է իւր անունը։

Անկէ քիչ մը աւելի բարեբախտ կը գտնուէր Դպրոցասէր Տիկնանց ընկերութիւնը, որ կը յաջողէր մինչեւ անցեալ տարի իր գոյութիւնը քաշքշել, եւ շարունակել իր խնամոց տակ գտնուած դպրոցը՝ առաւել կամ նուազ բարեկարգ կերպով։

Վերջին անհատական ազգային հեւանոցն էր, այն ալ վերջապէս կը տիպաւորի գոցել իր դռները՝ ալեկերտուհեաց առջեւ, եւ կրթական այդ գեղեցիկ հասատութիւնն ալ, որ այնքան օգտակար արդիւնքներ տուած էր, եւ որմէ ելած վարժուհիներն ա՛նքան օգտակար կը հանդիսանան կրթութեան գործին մէջ, հանակ ուրեմն այն ալ կը վիճակի Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութեան հոգածութեան չնորհիւ բացուած . . . (եւ գոցուած) դպրոցներու բաղդին։

Դարձեալ գոցուելու եղանակի մը մէջ կը գտնուինք կարծես։ Մի՞ցեալ Ընկերութեանց Մէջ բարձրագոյն վարժարանին եւ ուրիշ գաւառական վարժարաններու, ինչպէս նաեւ նոյն իսկ Պոլսոյ մէջ ալ մէկէ աւելի վարժարաններու գոցուիլը՝ մօտ ժամանակներս գործեր են, եւ կրնանք նորաձեւութիւն մը համարել զայն։ Բայց միաքէ անցուցած ենք արդեօք, թէ ո՞րքան մեծ խրատ մը կը բացուի յառաջդիմութեան քայլերուն առջեւ՝ դպրոցի մը գոցուելովը։ Արդէն կաղն ի կաղ, սայթաքելով, իմանալով ելլալով հաղիւ կրնանք կրթիլ մը նըման յառաջանալ, մինչ ուրիշներ ելեւէջարկան արգելութեամբ կ'ընթանան, արդեօք ո՞յդ ալ չատ կը համարինք, եւ խեչափառի՞ մը ընթացքին հետեւիլ կարենք միշտ եւ եւ երթալով։

Անցեալ օր տխրութեամբ լսեցինք Դպրոցասէրներն վարժարանին կարգադրու վճռաձուսը։ տեսակ մը թերէտ, որ մէկուն մտահանէն եւ աղի կանենայ։ Եւ յիրաւի մահ մըն է պատահածը. կրթութեան գործը կը մեռնի հեղգեռեռ։ եւ այս մահը չատ ուշի ցաւագին է քան ոեւ է անհատի մը մահը, որովհետեւ անհատ մը մեռնելով մեկ ընտանիք մը միայն ազդ մը մէջ կ'ինայ, մինչ եթէ կրթութիւնը մեռնի, ամբողջ սերունդ մը, ամբողջ ապագայ մը պիտի ուժէ տակէ առաջ գալիք վնասը։

Անկարելի է որպէս խորին անձկութիւն մը չզգալ, տեսնելով որ կրթութեան՝ զարգացումի գործին համար ասուած այնքան անձնուէր ջանքեր այսպիսի խեղճ արդիւնքի մը կը յանգին։

Ցաւատա՞ չենք ուզեր ըլլալ, բայց իրողութիւնները յոյս եւ կորով ներշնչելու հանգամանքը չունին բնաւ։ Հասարակութիւնն ալ կը զգածուի՞ արդեօք այս անսուր իրողութիւններէն։ Ներքին խռովք մը կը զգա՞ յոգիին մէջ, եւ ասրամադրութիւն մը՝ քիչ մը աւելի պարտականաչ ըլլալու։

Ցաւանք . . .

Ա.—Կ.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Գ.

(Տէ՛ոնէ Նէսթէրիէնի դեմ՝ վէ Իէրմ)

Բուսվէի Հիսարի «Ս. Թադէոսեան» վարժարանը, ինչպէս նաեւ Գոյանը գիւղի «Սրբոց Մանկանց» վարժարանը բաղդեհնած է անձամբ խնդրել ասքի. Մասնաւէ պէյ Իւթիւնեան, որ արդէն Ր. Հիսար կը բնակի։

Եէնիգիւղի «Մամիկոնեան» վարժարանին համար՝ ասքի. Լաբինեան էֆ. որ գիւղը կը բնակի։

Գէօյիւքաբէրի «Ս. Հռիփսիմեանց» վարժարանին համար՝ դարձեալ ասքիս Լաբինեան էֆ. որ չատ անգամ առիթ ունի Գէօյիւքաբէրի գանուելու։

Գէյգոզի «Ս. Նիկողայոսեան» վարժարանին համար՝ ասքի. Դաղանեան էֆ. որ միշտ հոն կը բնակի։

Գանթիլի «Ս. Առաքելոց» վարժարանին համար, ասքի. Շահպազեան էֆ. որ թէեւ Բերա կը բնակի, բայց չատ անգամ առիթ ունի բժշկական գործերով Գանթիլի գանուելու։

Գուզկունճուզի «Ս. Լուսաւորչեան» վարժարանին համար՝ ասքի. Վահան պէյ Մանուելեան, որ մօտը կը բնակի։

Իճատիէի «Ներսէսեան-Երմոնեան» վարժարանին համար՝ ասքի. Սեղբոսեան էֆ. որ չատ մօտ կը բնակի։

Իւսկիւտար Սէլամիէի «Ս. Խաչ» վարժարանին համար՝ եւ ինքս, որ թէեւ մօտ չեմ, բայց որովհետեւ այդ վարժարանն իմ կրթութեան առաջին օրրանն է եղած, եւ ես էի երբեմն անոր բժիշկը, փափաք ունեցայ որ զայն չյանձնեմ ուրիշի։

Իւսկիւտար Եէնիմահալլէի «Ճեմարան» վարժարանին համար՝ ասքի. Շէրիկեան էֆ. որ չատ հեռու չենակիր։

Գոմբզիւղի «Արամեան» վարժարանին համար՝ ասքի. Գալեան էֆ. որ գիւղը կը բնակի, եւ ըլլալով անգամ Հոգաբարձութեան, յոյսի է որ աւելի արդիւնաւոր կերպով կրնայ հակել վարժարանին առաջադիմութեան։

Գրնալը կղզիի «Ներսէսեան» վարժարանին համար՝ ասքի. Տիրան պէյ, որ ամէն ատ կղզին բնակելու սովորութիւն ունի։

Գարթալի «Պէշիկեան» վարժարանին համար՝ ասքի. Թէրզեան էֆ. որ միշտ Գարթալ կը բնակի։

Իսկ Ալէմտաղիի «Ս. Նշան» ամենահեռաւոր վարժարանին համար այն ատէն բժիշկները, որք կը տիրեն գարնանային զատարթաբեր օրերուն մէջ գնալ Ալէմտաղի, անոր անապակ ջուրերովը պարարուելու եւ առաջարդեղ անառաներուն առաջարար տիւղը չնչելու։

Այս ցանկին մէջ ուշադրութիւն ըրի, որ բժիշկը վարժարանին թաղարնակ ըլլայ, կամ եթէ թաղարնակ չէ, գոնէ յաճախ թաղին մէջ գանուելու սովորութիւն ունենայ, որպէ՝ վարժարանին ալ այցելութիւն ընել դժուար չըլլար իրեն։

Աւելորդ է ըսել, որ այս կարգադրութիւնս բնաւ երբէք վերջնական չէ, եւ նոյն իսկ բժշկաց դիտողութեամբք կարելի է չատ փոփոխութեանց զայն ենթարկել։

Փափաքելի էր անշուշտ որ բժշկական յանձնաժողովներն եւ ծառայութիւններն առանց փոխարինութեան չըլլային, եւ Ուսումն. Խորհուրդը կարող ըլլար գէթ համեստ թոշակներով վարձատրել մեծաթոյ բժիշկները։ դժբաղդաբար տիրող դրութեան մէջ, ոչ ոք առաջարկը չներէր, որ մենք համարձակինք նոր ծախքեր առաջարկել մեր թաղերուն, որոնցմէ մեծամասն իրենց վարժարանց անմիջական ծախքերը կէսուակէս նուազցուցնելով հոգիս կը հոգան, եւ մէկ քանին իրենց վարժարանները բանալու իսկ կարող չեն։

Առայժմ ապագային թողուլով կարգադրել այս խնդիրը, եւ կը հաւատամ որ մեր բժիշկները գանէ մեծ մասամբ բնաւ պահանջող չեն որ եւ է վարձատրութեան, եւ արդէն նիւթական օ՞գիպի վարձատրութիւն կրնայ հաւատալի բարոյական այն մեծ վարձատրութեան, զոր կունենայ բժիշկը, երբ տեսայ թէ իւր արուեստը, գեսութիւնն եւ ջանքը տակաւ բեղմնաւոր կըլլան, մարդկութեան համար պատրաստելով առողջ եւ քաջառողջ սերունդներ։

Ցոյս մեծ ունիմ, թէ՝ ընտրուած մեծաթոյր բժիշկները չպիտի մերժեն Ուսումն. Խորհուրդին հրաւէրը, եւ սիրով ու յօժարակամ յանձն պիտի առնեն որդեգրել իրենց համար նշանակուած թաղային վարժարանները։ որդեգրել կըսեմ, զի՝ գիտէ քանի՛ քանի՛ որքեր եւ քանի՛ քանի՛ աղքատ ուսանողներ բժիշկի մը բարեխնամ այցելութեան կարօտութիւն կը հալին հոն։

Բժիշկներու այցելութիւններն Ազգ. վարժարանաց չատ մեծ օգուտներ պիտի ունենան։ այդ այցելութենէն չնորհիւ ոչ միայն մեր աշակերտաց եւ աշակերտուհեաց առողջութիւնը պիտի պահպանուի, դերձ մնալով մանկական հասակի չատ մը անհանգիստներէ եւ ողնէ՝ տիրէն, այլ եւ ուսմանց ծրագիրները պիտի կըրեն տակաւ զգալի փոփոխութիւններ, համաձայն առողջաբանութեան կանոններու, որոնց վրայ հիմնեալ է այժմեան դպրոցական եւ Ամերիկայի մանկավարժութիւնը։

Բժիշկներու այցելութիւններէն պիտի ծնին առողջապահական ընթիր դասեր, լաւ հրահանգներ. պիտի հրատարակուին ժողովրդական գեղեցիկ յօդուածներ, եւ օր մ'ալ պիտի ունենանք առողջապահական գերբնաթ դասագիրքեր, որք ոչ թէ օտար հեղինակներու գործերէն թարգմանաբար գոցցուելով պիտի յօրինուին, այլ հայ բժշկաց անձնական փորձառութեան արդիւ վասակը, հայ բժշկաց բուն իսկ իրենց կամաձայնութեան հարազատ երկունքը պիտի ըլլան, մեր կեանքին ու մեր միջավայրին բոլորովին յարմար։

Ցաջողութիւն ուրեմն մաղթեցէք։

ՏՕԲԹ. ՎԱՀՐԱՄ Ց. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ

Ատենադպիր Ուսումն. Խորհրդոյ

Բերա 14/26 մարտ 1897

ՏԻՇ ԹԱՊԻՊ

Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

Հէր կիւն էյլէնէ գասար քէմաֆի իւս սապէզ Իսկիւսար չարշըսընա Մահ. քէմէ օգաղընա Ահէմ թէմպէքիհիսինն իւսթ գաթընա պուլընմագան օլարը կիպի, էօյլենէն սոնրա ասխի Պէյօղլունա Դաւթա Սէրպլնասմէքթեղը Սուլթանինին գարչըսընա 200 նուսէրօղը ասարթմանըն պիրինճի գաթընա 3 նուսէրտա պուլունը։ Մանմիսէյ մասրուֆ օիչ թասիպի՝ իրեղ էմիրքաէ ասյուշարրըճը իւսթար իսթանմիյէ ուիչ ուրա հեր նէվի ամէնյաթը էերրահիյէ իհրա իսէր, վէ ղազա վէ օնայա միւնասիպ լասթիգ վէ ալթան իւզերինաէ եէնի սիսթէմաէ ինճէ վէ հաֆիֆ սուսի տիւսեր, վէ ադրբայան քօճաւերի չէքմէքտիրին իւզերլերինէ վիտալը վէ վիտասըզ ադիւլերի իսալ էյլեր։ Մուրանամաթ իսէնլեր՝ հէմ ֆիսթիլրը էհմիյէթլի մանկական փորձառութեան ադրդ գարդարը գասարը, ոչ թէ ասարը վասակը, հայ բժշկաց բուն իսկ իրենց կամաձայնութեան հարազատ երկունքը պիտի ըլլան, մեր կեանքին ու մեր միջավայրին բոլորովին յարմար։

Ցաջողութիւն ուրեմն մաղթեցէք։

ՏՕԲԹ. ՎԱՀՐԱՄ Ց. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ

Ատենադպիր Ուսումն. Խորհրդոյ

Բերա 14/26 մարտ 1897

ՏԻՇ ԹԱՊԻՊ

Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

Հէր կիւն էյլէնէ գասար քէմաֆի իւս սապէզ Իսկիւսար չարշըսընա Մահ. քէմէ օգաղընա Ահէմ թէմպէքիհիսինն իւսթ գաթընա պուլընմագան օլարը կիպի, էօյլենէն սոնրա ասխի Պէյօղլունա Դաւթա Սէրպլնասմէքթեղը Սուլթանինին գարչըսընա 200 նուսէրօղը ասարթմանըն պիրինճի գաթընա 3 նուսէրտա պուլունը։ Մանմիսէյ մասրուֆ օիչ թասիպի՝ իրեղ էմիրքաէ ասյուշարրըճը իւսթար իսթանմիյէ ուիչ ուրա հեր նէվի ամէնյաթը էերրահիյէ իհրա իսէր, վէ ղազա վէ օնայա միւնասիպ լասթիգ վէ ալթան իւզերինաէ եէնի սիսթէմաէ ինճէ վէ հաֆիֆ սուսի տիւսեր, վէ ադրբայան քօճաւերի չէքմէքտիրին իւզերլերինէ վիտալը վէ վիտասըզ ադիւլերի իսալ էյլեր։ Մուրանամաթ իսէնլեր՝ հէմ ֆիսթիլրը էհմիյէթլի մանկական փորձառութեան ադրդ գարդարը գասարը, ոչ թէ ասարը վասակը, հայ բժշկաց բուն իսկ իրենց կամաձայնութեան հարազատ երկունքը պիտի ըլլան, մեր կեանքին ու մեր միջավայրին բոլորովին յարմար։

Ցաջողութիւն ուրեմն մաղթեցէք։

ՏՕԲԹ. ՎԱՀՐԱՄ Ց. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ

Ատենադպիր Ուսումն. Խորհրդոյ

Բերա 14/26 մարտ 1897

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԷՖԻՐՆԷ

Էմիրնէ Առաջնորդ. ինթիխապը մէսելէսինէ տաիր մահալլինէն մարտ 29 թարիխիյլե եաղլան պիր մէքթուպ տրր.

Մալիւմ տիր քի Սալթանեան Դեր. Տ. Մեսրովպ Սրբազանը Էմիրնէ Առաջնորդղընան ինթիխապ իտելիսէն, եանի իքի սէնէյի միւթեմավլուզ պիր զէմանան պերու, պալ վիճակ Արմ. Տէր Արսէն Հայր Տեղապահլուղլայ իսարէ օլընմագան սրր, քի պալ ուսուլը նիզամնամէ մահքեմտնը մուվաֆիգ օլմասրը՝ մուգասատէմ կազէթի միւթեպերէնիդ իլէ սախի պէյան օլընմէր իսի։

Իմտի՝ պալ կիպի Տեղապահլուղլա իսարէ օլընմագան պուլունան վիճակլարա՝ Բաթրիգխանէմիզէ նիզամէն պիրէր Առաջնորդ ինթիխապ իմէլերի իչուն իւչ եսմիլի նամզէտ ճէվէլի կեսնտերիլմէսի թահթ գարարա ալընմազ, կազէթանրդ վասրթասրլա իլան օլընմէր, վէ մասելէսէրէն Բաթրիգխանէ թարաֆընան իչալա գարար էմիրնէ վիճակնան սախի ըէսէն պիլիսրիլիպ, կէրէք Բաթրիգխանէնին իրան իթանկի իւչ եսմիլի ճէվէլէն վէ կէրէք խարիճէն, եանի մէմուրիյէթ իւզերինէ պալընմասի պիր եպիսկոպոս եախա պիր վարդապետին վիճակըմզա Առաջնորդ իսարէ իսէմէզ» էֆքարրընը միւգէյլին մէգալելէր կէօրիլմիւշ տիր։

Էֆէնտիի մալմախլէյ՝ մէզքիւր պէնալերի իլէ մուգասատէմ էմիրնէ վիճակնան Թապի օլան Թեմէրին պալ կիւն էմրենէսէն այրըլմըգմըրը, վէ պալընա վիլայէթիմիզ սախիլինան Ազգային Տուրք նամբյա միւէթ էֆբարանա Թարհ օլընրպ Թահսիլ օլընան սէնէվի 20, 40 վէ 60 զրուշընան Թէեսիսէ օլընմասրը, վէ միւէթին պաղը միւթեպերանը վիլայէթիմիզէն զայպալպէթ իթմէլերի սեպեպիսէն, վաղիան իյճապանա վէ միւէթին չան ու չերէֆինէ մուվաֆիգ սուրէթմէ սավէթ օլընանագ Առաջնորդն իսարէ իսթիմէյէճէկինէն պահա իլէ, չիմիքի հալ Առաջնորդ ճէպիինին Թէեսիրը օլընմասընը պէյան վէ Թալեպ իսիյոր իսի։

Շուրասը նազարը սրզդարա՝ սլընանագ պիր նազարա սրը քի, Բանթիկան էֆ.նին կազէթայա վերմէկէտ օլսրը պէնալերէ պէյան իմիսկի չու միւթալէաթ եալընրդ քէնտի էֆքարը օլմայրդ, իլա քէնտիսինէ սակեր պիր գաչ գարարրն սախի հէմէֆքարտ պուլընսրը, սէֆթալա վէ լիւզումսրդ պիր եէրտէ վէրմիկի մալիւմաթան անլաշըլմագան սրր։

Պիլիասա չուրասը սախի մաէթթէէսիֆ չայանը սիգգարա սրր քի, պալ խաւասասա Առաջ. Տեղապահ Տ. Արսէն Հայրըն սախի էֆ.ի մալմախլէյի իլէ հէմֆէքարտ օլասրը կէօրիլիյօր։ Մալմախլէյի Տեղապահ Հայր՝ էմիրնէէնին պիր Առաջնորդ իմիթանը օլասրընը բէք սաէտ Թանրը վէ պիլիր օլասրը, վէ էֆբարտը միւէթին ֆուգարարբէրվէր վէ միւէթբերվերիւքլերի՝ բէք չոգ սէֆթալրը կերեգ մէգելիւերտ վէ կերեգ Ընկերութիւն զիյնէթլերիսէ քէնտի նութգալրը իլէ մէահ ու սէնա իտաւ մէմնունիյէթ պէյան էլլէտիկի, վէ 30 սէնէյի միւթեմավլուզ պիր զէմանան պերու էմրնէ մէսելէ էֆբարտընը խայրբերվերիւքլերինի տէ միւնասիպ վէսիլեէրլէ եէկեան եէկեան Թասատ իթմիկի, վէ պալխաւասասա տա էհալիյի Թէվֆիգ իթմէքտէ օլասրը հալտէ, նա՛օղլ օլայօր տա Բանթիկան էֆ.ի պէօղլէ պիտալ ու էտտա վէ էմրնէ էհալիսի հոգգընտա Թէեսիֆի մուսիիպ օլանագ եանուզ պիր հալի կազէթասրդա պիրիսին տիւնայէ իլան իթմէմէսինի Թէնպիհ վէ նասիհաթ իթմէյօր։

Պիր միւասէթ պէզ սախի ֆարզ իտելիմ քի, Բանթիկան էֆ.նին միւթալէաթ սազրաս օլասրն. հալպալքի Տեղապահ Հայր՝ մէգելիլերին Նախագահը պալընասրը, վէ էֆ.ի մալմախլէյի սախի էֆէրիյէթը տտա իսթիմէյէճէկինէն պահա իլէ, չիմիքի հալ Առաջնորդ ճէպիինին Թէեսիրը օլընմասընը պէյան վէ Թալեպ իսիյոր իսի։

Պիր միւասէթ պէզ սախի ֆարզ իտելիմ քի, Բանթիկան էֆ.նին միւթալէաթ սազրաս օլասրն. հալպալքի Տեղապահ Հայր՝ մէգելիլերին Նախագահը պալընասրը, վէ էֆ.ի մալմախլէյի սախի էֆէրիյէթը տտա իսթիմէյէճէկինէն պահա իլէ, չիմիքի հալ Առաջնորդ ճէպիինին Թէեսիրը օլընմասընը պէյան վէ Թալեպ իսիյոր իսի։

Շուրասը նազարը սրզդարա՝ սլընանագ պիր նազարա սրը քի, Բանթիկան էֆ.նին կազէթայա վերմէկէտ օլսրը պէնալերէ պէյան իմիսկի չու միւթալէաթ եալընրդ քէնտի էֆքարը օլմայրդ, իլա քէնտիսինէ սակեր պիր գաչ գարարրն սախի հէմէֆքարտ պուլընսրը, սէֆթալա վէ լիւզումսրդ պիր եէրտէ վէրմիկի մալիւմաթան անլաշըլմագան սրր։

Պիլիասա չուրասը սախի մաէթթէէսիֆ չայանը սիգգարա սրր քի, պալ խաւասասա Առաջ. Տեղապահ Տ. Արսէն Հայրըն սախի էֆ.ի մալմախլէյի իլէ հէմֆէքարտ օլասրը կէօրիլիյօր։ Մալմախլէյի Տեղապահ Հայր՝ էմիրնէէնին պիր Առաջնորդ իմիթանը օլասրընը բէք սաէտ Թանրը վէ պիլիր օլասրը, վէ էֆբարտը միւէթին ֆուգարարբէրվէր վէ միւէթբերվերիւքլերի՝ բէք չոգ սէֆթալրը կերեգ մէգելիւերտ վէ կերեգ Ընկերութիւն զիյնէթլերիսէ քէնտի նութգալրը իլէ մէահ ու սէնա իտաւ մէմնունիյէթ պէյան էլլէտիկի, վէ 30 սէնէյի միւթեմավլուզ պիր զէմանան պերու էմրնէ մէսելէ էֆբարտընը խայրբերվերիւքլերինի տէ միւնասիպ վէսիլեէրլէ եէկեան եէկեան Թասատ իթմիկի, վէ պալխաւասասա տա էհալիյի Թէվֆիգ իթմէքտէ օլասրը հալտէ, նա՛օղլ օլայօր տա Բանթիկան էֆ.ի պէօղլէ պիտալ ու էտտա վէ էմրնէ էհալիսի հոգգընտա Թէեսիֆի մուսիիպ օլանագ եանուզ պիր հալի կազէթասրդա պիրիսին տիւնայէ իլան իթմէմէսինի Թէնպիհ վէ նասիհաթ իթմէյօր

1828 L'UNION DE PARIS

ԻՒՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆ ՎԷ ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ·

ԲԱՐԻՁՏԷ 1828 ՎԷ 1829 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸԾ ՏԸՐ·

1828 L'UNION DE PARIS

ԵԱՆԿԷՆ ԳԷՕՄԸ ՌԷԵՓՈՒԼԸ

Սէրմայէ, իւթիւթ ազէսի վէ թահսիլ օլունաճագ սիկուրթա պէտէլլէրի	Ֆրանգ 93 ՄԻԼԵՕՆ
1894 սէնէսի հասըլաթը	» 16½ »
Գիւայէթը թէշէքքիւլինէն պէրու թազմին օլընան զիյան	» 194 »
Էլան սիկուրթա իտիւմնի պուլընան մէպլաղ	» 15 ՄԻԼԵԱՌ

Գումբանեա՝ ղայէթ էվվէն ֆիյաթ վէ չէրեթի իլէ կէրէք Տէրսաաէթաէ վէ օէրէք թաշրալարտա էվ, մաղազա, ֆապրիգա վէ սաիրէ, վէ պունլարըն միւհիմէվի կլառուղը էշեա վէ էմսալինի սիկուրթա իտէր։

ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԻ ՎԷ ՄԻՒՏԻՐԻՑԷԹ

Մ. ՇԱՌԼ ՄԱԼԷ. Մալէ պիրտաէրլէր պանգասընան պանքէր, Լիոն տէմիրեօլ գումբանեասընըն ֆալբի բէյսի, Օսմանլը Պանգասը վէ Թիւթիւն Բէժիսի բէյսի. Բէյ։

Մ. ԱՏՕԼՖ ՎԷՐՆ. Վէրն վէ Գումբ. պանգասընան, պանքէր, Ֆրանսա Պանգասը վէքիլի, Շըմալ տէմիրեօլ գումբանեասը իլէ Օսմանլը Պանգասը մէճլիսը իտարէ ազասընան Բէյոլ ամէ։

Մ. Մ. Օռէուա, Ս. Տէրվիէ, Գ. Ժէյսօն, Ժ. Մառզուառ, Ա. Միրապօ, Ա. Թուրնէյսըն, Մէճլիսը էպսէ ազալարը։

Մ. ՇԱՌԼ ԲՕՊԷՐ. Հարիզ զըսմընըն միւտիրի։

Մ. ԱԼՖԷՐ ՖՕՌ. Էօսիւր զըսմընըն միւտիրի։

Մ. ՍԻՄՕՆ ԴԱՑՍԷՐԼԵԱՆ՝ Տէրսաաէթաէ միւտիրը խուսուսի։

Գալաթա Դարաքէօյ Եէնի խանատ պիրինճի գաթ։

Գումբանեանըն պանքէրի՝ ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԴԱՍԸ։

ԷՕՓԵՐ ԷՕՄԸ ՌԷԵՓՈՒԼԸ

Սէրմայէ վէ իհթիյաթ ազէսի	Ֆրանգ 127 միլեօն
1894 սէնէսի հասըլաթը	» 15½ »
Իլք կիւնէէն պէրու թէէմիյէ օլունան զարարլար	» 72 »
Էլան սիկուրթա օլան մէպլաղըն եէքիւնի	» 258 »

Սէլէոբրա շարթլարը·

1. Թէքմիլ էօմրիւնին նիհայէթինէ տէկին սիկուրթա — Vie entiere
2. Միւխթէլիթ շարթ իլէ սիկուրթա — Assurance mixte
3. Մէօղլէթ իլէ սիկուրթա — » à terme fixe
4. Գայար հայաթ շարթը իլէ սիկուրթա — » rente viagére
5. Գումպինէ (Combinée) տէնիլէն սիկուրթա՝ ամճագ 20 վէ 25 սէնէլիք օլուպ, սիկուրթա օլունան մէպլաղըն նիհայէթինճէ, գումբանեա՝ իլք կիւնէէն սիկուրթա բօլիսասընը թէսլիմ իթտիկինաէ, միւտտէթի խիթամընաա ճէմիի վէրէճէկի այրգասան թէմէթթիւլէրի թահրիրէն թահթը թէէմինէ ալը։

«Իւնիօն գումբանեասընըն 127 միլեօն ֆրգ. սէրմայէ վէ իհթիյաթ ազէսի՝ սիկուրթա իհթիկի 258 միլեօն ֆր.ա նիհայէթէն %-ատ 50սի թահթը թէէմինէաէրիր։»

Էօմր սիկուրթասը գրօմը միւտիրի՝ ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ։

Թիւրքիանըն պաշլըճա չեհրլէրի իշիւն միւքէմմէլ վէքիլլէրէ լիւզում վար. քէֆալէթը գավիե իլէ հիւսն շահատէթ մաթլուպ ալը։

Շուրթի Տէվլէթ խիւլաֆասընաան Պերպէրեան մէքթէպի միւտիրանընաան լիսանը Օսմանի, Արէպի վէ Ֆարիսի մուալիմ ու միւէլլիֆը մէշհուրը

ՐԻՖ. ՊԵՏՐՈՍ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻՆ

եէնի նէշր էթմէյ օլաղլարը սասրը թէքսիլաթ տիրսը։

1. Ամէլի վէ Նաղարի Ուսուլը Արէպի, էմսալը հիյ կէօրիւմէմէյ ֆիյ. 5։

2. Ուսուլ վէ մինթէքսապթը զէսպանի Ֆարիսի 4։

3. Նիւմունէի էէպիյաթը Օսմանիյէ։

Իւսպա վէ չուրթի մէշհուրէնին սասրը կիւպիպէրհանէն մասատա սարֆ, նահվ (համանյուութիւն), արուզ (սաղաչափութիւն) վէ սանա սարը մուխթասարէն մալիւմաթը նամիյար նամիլ հավի սիր։ ֆիյ. 4

3—2

ՏՈՒԹՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷԻ ՕՍՄԱՆԻՑԷ

Աչաղրաա նէվլէրի կէօթէրիմի օլան սէնիզ մահասուլաթընն չըգարըլմասը հագգընաա գարարլաշարըլմըշ օլան մէմնուլիյէթ միւասէթ վէ մէվխիլէրինի վէ թէֆէրրուսաթընը կէօթէրիր ճեասվէլ սիր։

Սթրիտես, միսեա, թարագ վէ եմսալի.— Պէտէր սէնէ պէօյիւք բէրտիղ միւասէթինին խիթասընաան, եանի բասգալանընն իպթիսասընաան իթիպասրէն սեպ. նիհայէթինէ գասար ալլասնըպ սաթըլմասը մէմնու սը։ Պունլարաան եաբընըզ միտեանըն միւթէնա օլարագ վէ Աբօթօլ վէ Մարիամ նամլարըյլա եաա օլանան բէրտիղ զէմանլարընաա ավլանըպ սաթըլմասընա մէսաղ վար սը։

Սթագոզ, պէօճէք, գարիսա, բավուրա, չաղանօս.—Պէտէր սէնէ պէօյիւք բէրտիղ միւասէթինին խիթասընաան, եանի բասգալանընն իպթիսասընաան մայիսին սօնունա գասար ալլասնըպ սաթըլմասը մէմնու օլասուղը կիպի, իւք իքի գալէմաէ մուրագամ սթագոզ իւք պէօճէկին զուլուգ օսգուսմանաան կէօզլէրինէ գասար կէօվաէսի 20 սանթիմէթրասան ալաղը օլանլարընն սասխի պէրթին սէնէաէ ավլանմասը մէմնու սը։

Գարպուանա, Թէքիր, մընագոպ, բիսի, մէրճան, սթավրիա, զըրանկէճ, սգօրբիթ, գայա.—Պէտէր սէնէ մարսն 20-ինանէն մայիսին 19ընա գասար թութուլմալարը մէմնու սը։

Լէվրէք, սբէնէգա.—Պէտէր սէնէ յուլիսին 20ինանէն սեպտ.ին 3ընէ գասար թութուլմասը վէ սաթըլմասը մէմնու սը։

Ֆիր միւասէթէն՝պէրու մահասուլաթը գարիյէնին ազամաղ եիլ թութասրը կէօրիւմէզլէ, վէ պաս հալ պուզլարընն եուսուրթլար զէմանընաա սասխի ավլանմաղ սեվամ խալմէսինան նէյէթ էյլեսիկի՝ հէյլթը ֆէննիյէ թարաքընան իհրա գելընան թահզիգաթ վէ թէսդիգաթաան անլաշըլմագաա սը։ Պինանէնալէյ, զէյլը Տէսթուրը էքինէի ճիլանին իքինէի սահիֆէսինտէ միւասէթի Զապրթաթ Սայիյէ նիզամնամէսինին 25ինէի մասատէի հիւքմինէ թէվֆիդէն, պասէմա պէտէր սէնէ սայրն միւասէթ վէ մէվսիմը մէմնուլիյէթի պէտասէ պէր վէնէնը միւքրեասաթ կէօթէրիլմիկինէն, միւասէթը մէզքիւրէ զարքընաա սայաա ճիւրաթ իաէնլէրաէն մասասէի մէզքիւրէ մուճիպինէճ պիր բուպ եիւզլիւք ալթընաան պիր եիւզլիւք Օսմանլը ալթընընաա, վէ ալանմասը մէն օլանան միւասէթաէ պալզ վէ հայլանաթը մէզքիւրէի սարիրէի կէպիրէն վէ սաթանլարաան սասխի՝ մէզքիւրը նիզամնամէսինին 26ճնը մասասէի հիւքմինէ թէվֆիդէն պիր կիւզլիւք Օսմանլը ալթընընաան 5 եիւզլիւք Օսմանլը ալթընընա գասար ճէզամի նագդի ալընմասը իլան օլունը։

20 մարտ 313 8—8

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Թոպալը մախսուս

Էմրաղը, ֆիբրենճիյէ, թէնասիւլյէ վէ հիլիյէ։

Գէյօղլու Նիւքսէթ Դալարբըմ Աբարթքան Վասիլաքի Ն° 17.

30—18

ԻՏԱՐԻԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Սասրէր վաբրը ‘քէօմիւրճիւլէրինաէն Սալիհին՝ 311 սէնէսինէ մախսուս մաղ աէֆթէրի գալաէն զայի օլաղ եէսը մախրէ կէչմէյ օլմասը մէլհուզ պուլընարընաան, հէր քիմին եէսինաէ իսէ 15 կիւնէ գասար իսարէ նամ պաշլանճաղընաան, թալիպ օլանլարը՝ ճուվասաան մասասա կիւնլէրաէ խաղինէի ճելիլէի մէզքիւրէյէ կէլմէյէրի։

31 մարտ 313 3—1

Զալզգեան Ճիվանը՝ Նիկողոս Դէօզգեան զիմէթթնաէ Իքինճի Մահքէմէի Թիճարէթ իլմըյլա ալանաղը օլան ագէնին թէէմինը իսթիֆասը իշիւն մէճանանը մերզուանը թահրը թասարրուֆքընաա օլաղ մահճուզ պուլընան Պէյգօղլաա Համտիյէ ճասաէսինաէ միւքերրէր 15 նասէբո իլէ մուրագամ պիրի 5 սասալը վէ 200 զրշ. քիրալը վէ տիկերի 2 սասալը 50 զրշ. քիրալը իքի պաղ սխալպ խանէ իլէ իշպու խանէյէ մուհթասրլ 1 գուլուլը միլիթմէլ ալէթթասխին 120 զրրաը սթիպաէն իպասրէթ օլան պաղէնէ միւթասարրքի օլաղը նրաի հիսաէի չալասը պուսանան ազամմ մէվզէի միւզայէսէյէ զանուլրագ Օսմանլը լիրասը 100 զրշ. հիսապյա 5500 զրշ.սա թալիպի եօհանէսինաէ գալմըշ, վէ թասրիսը իլանէն իթիպարէն 31 կիւնէ, եանի կէլէնէգը նասանը Բասիրինն 29ընճը սալը կիւնիւ սասթ 10ա գասար 100աէ 5 զամմ գասպալ օլունմասը, վէ զիրքը օլունան եէվմ վէ սասթասա սան միւզայէսէսի պլիճիրա գարարը գասթիսի վերիլերեք թալիպի եօհանէսինէ կէչերիլմէսի մուգարրեր պուլընմըշ օլասուղընաան, ամանէն սանրա հեր նէ զամմ վուգուս պուլաբ իսէ գասպալ օլունմայաճաղընաան, մէզքիւր հիսաէյէ 100աէ 5 զամմբյլա թալիպ օլանլարընն վէ սահա զիյասէ մալիւմաթ ալմագ իսթեյէնլերին՝ պէտելը միւղայէսէնին էօչրինէ միւսավի բէյ ազէսիյէ միւասէթը մէրգուսմէ զարքընաա Մահքէմէի Թիճարէթ Իհրա սարէրսինէ միւրասաթ էյլէմէլերի, վէ եէվմ վէ վագթը մէզգուրասէ մէզքիւր խասէ բիչկհրնաա հազըր պուլընմալարը՝ սարբէի մեզքիւրեսէն իլան օլանը։

29 մարտ 313

Հէւսէյին Հիւսանի էֆֆէնին՝ Տէրսաաէթ Պիրսլէթ Մահքէմէսի Պէրինճի Հաւգուգ սարէրօնսէն իթա զելընան իլամ մուճիպինճէ, Հազզը էֆ. զիմմէթինաէ օլան ալանաղընընը Թէէմինը թէվվիյէսի զըմնընաա հանգ ու ֆիւրուսիթը գարարլաշարըլան Սալիհան Անմէտ ճիվարընաա Ֆիւրուզ Աղա մահալլէսինաէ Պապը Հիւմայուն ճասաէսինաէ վագը 110 նասէբրօ սիւքերանն Անմէտ սիւքերինն 4 հասաէ իթիպարբյա 1 հիսաէսիյէ մեզքիւր սիւքերանընն կէսիկիրինն սիւլիա ան նրաի, եանի 6 հիսաէ իթիպարբյա պիր հիսաէսի պիլիմիզայէաէ լիրա 100 զրշ. հիսարյա 4500 զրշ.սա թալիպի եօհանէսինաէ թէգարրաւ իթմէյ վէ մալվագաթէն գարարաաէ քեչիրաէ գելընմէջ օլասուղընաան, 100աէ 5 զամմբյլա թալիպ օլանլարը վէ սահա զիյասէ մալիւմաթ ալմագ իսթեյէնլերին՝ բէյ ազէսիրինի միւթասասրպէն Տէրսաաէթ Իլամաթը Նեզամիյէ Իհրա սարէրսինաէն իլան օլանը։

29 մարտ 313

Սուլթան Համմամընաա պիլա նասէբրօլը մաղազաա մուզիմ մանիֆաթուրա թիճճարընաան Բրօսրօսա Տիմիթրիասիսին՝ կէօմրիւք սելլալարընաան Պարոյր Մանասէյեան ալէյհինէ Տէրսաաէթ Մահքէմէի Թիճարէթին Իքինճի մէճլիսինաէ իգամէ էյլէսիկի սավա իւզերինէ 51 լիրա վէ 53½ զրշ.ըն մակիւզէյթ վէ մէսարիֆը մահաքէմէ թահսիլ հիւքմինի միւթէզամմին իսթիհսալ էյլէսիկի 1 յուպաթ 312 թարիխի վէ 674 նասէբրօլը իլամը զրյապինին պիր գրթա սուրէթը մասասասագաը՝ մահքիմալէյինին իգամէթկեռը մէճհուլ պուլընաղը հիլէթէ թէպլիղ իսիլէմէ, վէ Ուսուլը Մահքէմէի Թիճարէթ նիզամնամէսինին 20ճնի մասասէսինին կիւնճի ֆգրաը ահքեսմընա թէվֆիդէն մէզքիւր իլամ սուրէթի՝ թէպլիղ սասնմէշ սասա օլանմագ իւզրէ մահքէմէնին սիվանասէսինէ թասլիգ օլունաղը կիպի, եվրագը հավասիս վաբթասրյա սասխի իլանը քէֆֆիյէթ գելընաը։

31 մարտ 313

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայ Շահանէ իշիւն ալընճագ Սթրանճա վէ Գորատէնիզ քէօմիւրլերիրինն միւնգասասընա պաշլանճաղընաան, թալիպ օլանլարը՝ ճուվասասան մասասա կիւնլերաէ խազինէի ճելիլէի մեզքիւրեյէ կէլմէյէրի։

31 մարտ 313 3—1

Զալզգեան Ճիվանը՝ Նիկողոս Դէօզգեան զիմէթթնաէ Իքինճի Մահքէմէի Թիճարէթ իլամբյլա ալանաղը օլան ագէնին թէէմինը իսթիֆասը իշիւն մէճանանը մերզուանը թահրը թասարրուֆքընաա օլաղ մահճուզ պուլընան Պէյգօղլաա Համտիյէ ճասաէսինաէ միւքերրէր 15 նասէբրօ իլէ մուրագամ պիրի 5 սասալը վէ 200 զրշ. քիրալը վէ տիկերի 2 սասալը 50 զրշ. քիրալը իքի պաղ սխալպ խանէ իլէ իշպու խանէյէ մուհթասրլ 1 գուլուլը միլիթմէլ ալէթթասխին 120 զրրաը սթիպաէն իպասրէթ օլան պաղէնէ միւթասարրքի օլաղը նրաի հիսաէի չալասը պուսանան ազամմ մէվզէի միւզայէսէյէ զանուլրագ Օսմանլը լիրասը 100 զրշ. հիսապյա 5500 զրշ.սա թալիպի եօհանէսինաէ գալմըշ, վէ թասրիսը իլանէն իթիպարէն 31 կիւնէ, եանի կէլէնէգը նասանը Բասիրինն 29ընճը սալը կիւնիւ սասթ 10ա գասար 100աէ 5 զամմ գասպալ օլունմասը, վէ զիրքը օլունան եէվմ վէ սասթասա սան միւզայէսէսի պլիճիրա գարարը գասթիսի վերիլերեք թալիպի եօհանէսինէ կէչերիլմէսի մուգարրեր պուլընմըշ օլասուղընաան, ամանէն սանրա հեր նէ զամմ վուգուս պուլաբ իսէ գասպալ օլունմայաճաղընաան, մէզքիւր հիսաէյէ 100աէ 5 զամմբյլա թալիպ օլանլարը վէ սահա զիյասէ մալիւմաթ ալմագ իսթեյէնլերին՝ պէտելը միւղայէսէնին էօչրինէ միւսավի բէյ ազէսիյէ միւասէթը մէրգուսմէ զարքընաա Մահքէմէի Թիճարէթ Իհրա սարէրսինէ միւրասաթ էյլէմէլերի, վէ եէվմ վէ վագթը մէզգուրասէ մէզքիւր խասէ բիչկհրնաա հազըր պուլընմալարը՝ սարբէի մեզքիւրեսէն իլան օլանը։

29 մարտ 313

Սուլթան Համմամընաա պիլա նասէբրօլը մաղազաա մուզիմ մանիֆաթուրա թիճճարընաան Բրօսրօսա Տիմիթրիասիսին՝ կէօմրիւք սելլալարընաան Պարոյր Մանասէյեան ալէյհինէ Տէրսաաէթ Մահքէմէի Թիճարէթին Իքինճի մէճլիսինաէ իգամէ էյլէսիկի սավա իւզերինէ 51 լիրա վէ 53½ զրշ.ըն մակիւզէյթ վէ մէսարիֆը մահաքէմէ թահսիլ հիւքմինի միւթէզամմին իսթիհսալ էյլէսիկի 1 յուպաթ 312 թարիխի վէ 674 նասէբրօլը իլամը զրյապինին պիր գրթա սուրէթը մասասասագաը՝ մահքիմալէյինին իգամէթկեռը մէճհուլ պուլընմըշ հիլէթէ թէպլիղ իսիլէմէ, վէ Ուսուլը Մահքէմէի Թիճարէթ նիզամնամէսինին 20ճնի մասասէսինին կիւնճի ֆգրաը ահքեսմընա թէվֆիդէն մէզքիւր իլամ սուրէթի՝ թէպլիղ սասնմէշ սասա օլանմագ իւզրէ մահքէմէնին սիվանասէսինէ թասլիգ օլունաղը կիպի, եվրագը հավասիս վաբթասրյա սասխի իլանը քէֆֆիյէթ գելընաը։

31 մարտ 313

Էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսինճէ միւպայէասընա լիւզում կէօրիւնիպ իհալէի էվվէլիյէսի նիսանը Բասիրինն 2ընճի չարշէնպէ վէ իհալէի գաթիյէսի 3իւնճի բէնճէշնպէ կիւնիւ իթրա իսթէեկի մասասասէմա իլան օլանան 5 գալէմ էրզագան պէէր ճէսիա զըյսի 9 ղրշ.սա պալընան 800 զըյսի ճէսիաէ Հալեպ եաղընն թէմիսը միւասէթը միւնգասասընա լիւզում կէօրիւմիշ, վէ նիսանը Բասիրինն 10ընճը կիւնիւ սասթ 10ա գասար հեր գաչ բարա վէ 12ճնի ճումասա էրթէսի կիւնիւ քէզալիք սասթ 10ա գասար 100աէ 5 թէնգիլ օլանը իսէ գասպալի գարարլաշարըլմասը մէմնու սը։

Ալաֆր. ապրիլին 12ինճի բէնճշնպէ կիւնիւ ազամ ալաֆր.սասթ հաէ գաբրանան Մէրլինին սիվար օլարը կոսոֆու վաբրը՝ Սամսուն, Թրապիզոն վէ Պաֆասա հարէքէթ իաէնէք վէ այնը Թարիրլի Տէրսաաէթէ ավաթ էյլեսիճէք սիր։

Ալաֆր. ապրիլին 15ինճի բէնճշնպէ կիւնիւ ալաֆր. սասթ հաէ գաբրանան Պոյրանանընն սիվար օլարը էֆսոսիս վաբրը՝ Զանգգալ, Իզմիր, Սուսամ, Պելբրաթ, Սուրիա սահիլի, Պեյրութ (Եաֆա ազթարմա իլէ) Բօրթ-Սաիտ, Իսքենտերիյէ վէ Մարսիլիա հարաքէթ իաէնէք սիր։

Ալաֆր. ապրիլին 15ինճի բէնճշնպէ կիւնիւ ազամ ալաֆ.սասթ հաէ, գաբրանկալէֆիթինին սիվար օլարը Պոդրա վաբրը՝ Զանգգալ, Բիրէ, (Սոդրա) Իզմիր, Սուսամ, Սուսա, Մարսիլիա, Հավրը վէ Լօնդրա հարէքէթ իաէնէք սիր։

Բառի-Լիոն-Մէսիթերանէ չըմնաբֆէր գումբանեասընա գարարլաշարըլան թերթիպ իւզրէ Բարիզ էյնի ալանճագ պիլեթլերին ֆիյաթը պէր վէճնը սթի սիր։

Պէօյիւք բասթալարը 1նճի մէվզրի 320, վէ 2նճի մէվզրի՝ 230 ֆրանգ օլաղ, եիւք վաբօրլարընա եալընզ 1նճի մէվզրի՝ 245 ֆրանգ սը։

Տահա միւքէմմել մալիւմաթ ալմագ իյշիւն Գալաթաա Մաւմխանէսէ պէօյիւք սէնէթէխանէյէ միւրասաթաթ օլընմալը սը։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

Հոֆրալէ սէֆերլէր

Ալաֆ. ապրիլին 12ինճի բասգար երթէսի կիւնիւ ազամ ալաֆ.սասթ հաէ գաբրանան Մէրլինին սիվար օլարը կոսոֆու վաբրը՝ Սամսուն, Թրապիզոն վէ Պաֆասա հարէքէթ իաէնէք վէ այնը Թարիրլի Տէրսաաէթէ ավաթ էյլեսիճէք սիր։

Ալաֆր. ապրիլին 15ինճի բէնճշնպէ կիւնիւ ալաֆր. սասթ հաէ գաբրանան Պոյրանանընն սիվար օլարը էֆսոսիս վաբրը՝ Զանգգալ, Իզմիր, Սուսամ, Պելբրաթ, Սուրիա սահիլի, Պեյրութ (Եաֆա ազթարմա իլէ) Բօրթ-Սաիտ, Իսքենտերիյէ վէ Մարսիլիա հարաքէթ իաէնէք սիր։

Ալաֆր. ապրիլին 15ինճի բէնճշնպէ կիւնիւ ազամ ալաֆ.սասթ հաէ, գաբրանկալէֆիթինին սիվար օլարը Պոդրա վաբրը՝ Զանգգալ, Բիրէ, (Սոդրա) Իզմիր, Սուսամ, Սուսա, Մարսիլիա, Հավրը վէ Լօնդրա հարէքէթ իաէնէք սիր։

Բառի-Լիոն-Մէսիթերանէ չըմնաբֆէր գումբանեասընա գարարլաշարըլան թերթիպ իւզրէ Բարիզ էյնի ալանճագ պիլեթլերին ֆիյաթը պէր վէճնը սթի սիր։

Պէօյիւք բասթալարը 1նճի մէվզրի 320, վէ 2նճի մէվզրի՝ 230 ֆրանգ օլաղ, եիւք վաբօրլարընա եալընզ 1նճի մէվզրի՝ 245 ֆրանգ սը։

Տահա միւքէմմել մալիւմաթ ալմագ իյշիւն Գալաթաա Մաւմխանէսէ պէօյիւք սէնէթէխանէյէ միւրասաթաթ օլընմալը սը։

ԱՆԳԻՐԸ

ԷՕՄԻՒՐ ՎԷ ԻՅՐԱՏ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՎԻԵՆՆԱՅԱ 1858ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

	Ֆրանգ. ոսկի.
Գէնգէլթ ազէսի 1889 դեկա. 31սէ	91,706,957.75
1890սաա սիկուրթա իսալէն սեպալիդին եէքիւնի	28,633,360.
» թէէմիյէ օլընան զարար ու զիյանընն եէքիւնի	1,234,743.
1871–90սաթէէմիյէ ‘ըլնան սեպալիդին եէքիւնի	104,760,218.

Վէֆֆալընաա վէրեսէսինէ լիքրամիյէ վերիլմէք իւզրէ քէնճիյէ սիկուրթայա գիյանարա թէէմիյէ օլընան թէսէեթթիւամ (պենեֆիս) սենէկի ալընան իւզրէթէլերին 100սէ 25ինէ պալիգ օլմըշ սը։

Պիր միւասէթը մասայյէնէսէ պէրհայաթ գալմագ իւզրէ քէնճիյէ սիկուրթայա գասյանարար թէէմիյէ օլընան թէսէեթթիւամ՝ սիկուրթա իսալէն մէգասարը սերմայէլէրին 100սէ 41 պուչուրընա պալիգ օլմըշ սը։

«ԱՆԻԼ» սիկուրթա գումբանեասընընը պալընճա չէբիսթի պէրվեճէկը աթի սիր։

1.—Վէֆֆալի վուգուբլա իքրամիյէ ալմագ իշիւն սիկուրթա։ Մեսելա,

35 հաշընաա օլան պիր քինսի վէֆֆալընաան սօնրա տէրհալ վերեսէսինէ 10000 ֆրանգզգ պիր սերմայէ թէէմիյէ օլընմագ վէ միւասէթը հայաթընաա տա քենսինինն թէսէեթթիւամ սարընաա հանգգը օլմագ իւզրէ սենէկի 291.70 ֆրանգ իսճէթթի թէէմիյէ իտեր։

2.—Պիր միւասէթը մասայյէնէսէ պէրհայաթ գալմագ իւզրէ սիկուրթա (չօճուգլարա սերմայէ իշիւն թախսրասի, սօճասիսն)։ Մեսելա,

Սենկիլ 320.30 ֆրանգզգ պիր իսճէթի վերիլմիկի հալտե, պիր հաշընաա իքէն սիկուրթա իսալէն պիր չօճուգ 20 հաշընը պիրիրտաքան, 10000 ֆրանգզգ պիր սերմայէ սարընաա քենսիք իսթէչգագ իտեճէք վէ գումբանեասընն թէսէեթթիւամընաան 100սէ 85ինէ հիսասենա օլաճագ սը։

Չօճուգլարա սերմայէ թախսիսիթը (սօճասիսն) իշիւն սիկուրթայա եաղլանարը թէսէեթթիւամի հիսասէի օ.ճա հիսասալա 100սէ 30 օլաճէ վէ 100սէ 41 պուչուրա գասար լազգմըշ սը։ Պու հիսասենա մէրգուսմ սիկուրթայա եաղլանարը՝ պէտէր 1000 ֆրանգ իշիւն 415 ֆրանգ սա թէսէեթթիւ ալաճէյնը սը։

Գարշըլրգ ճիւպ պիր սիկուրթա ուսուրէթի թէէմիյէ օլունաճագը թագտիրսասե, վէֆֆալընաա վերեսէսինէ իքրամիյէ վերիլմէք իւզրէ քենսինը սիկուրթայա գիյանարը վերսրէք իւզրէսինը տաքը թէսէսինաճի թասյէրընաա ալաճագիրէր։

Պիլճիսմէլ մեսարրքը թասիրլիյէ պալէտաէ մահչարբէր բասրիթթէրէ տասիլ օլաճ, պունանան մասասա գումբանեա՝ ազրէր պիր չօգ գումբանեասը կիպի Շարգասա զարար ու գիյանարը իշիւն գալալա բեսՐ աթգ լիմէտ։

Պիճիսմէլ մալիւմաթ իշիւն Տերսասաաէթաէ ուսուսի աճէնթէ Մ. Լիոնեալ Գոնտիե միւրաճաաթ օլընա։

Գումբանեանընն իսալ էեսանէսի՝ Պէյօղլուսնա Թընել մէյսանընաա Մայէր մաղազասընն Լաքինի գալանաա սը։

Գումբանեանընն պանքէրի Մ. Ս. Ամլէր սիր։

ՕՍՄԱՆԼՔ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

ՇԻՐՔԷԹԻ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷՍԻ

20 սէֆէր 1310 վէ 2/14 օգոստոս 1892 թարիխի Ֆէրմանը ալիշան մուճիպինճէ թէչեքքիւ էյլէմիշ սիր։

Շիրքէթը մէզքիւրէ՝ հարիզ վէ սէնիզ վէ հայաթ սիկուրթալարը մուամէլաթընը իճրա իսէր։

Իտարէխանէսի.—Տէրսասաէթաէ Գալաթաա Գարաքէօյաէի Եէնի խան սախիլինաէ։

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏԻ ՕՐԱԼԱԿ)

ՄՈՐԻՒ ԶԿԱՆ ԴՈՒՏ ԻՒՂ.

Իբրեւ ուղ չալ Ի սարով

Գարասասել Հեւամ ՍԿՕՏԻ և ԳՕՌԻՆԻ

ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մարիւ Հկան Հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ

Իրոֆոսֆորներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հաղը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր ակարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճղղածութիւնը

Թժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու համ լուսնի գեղեցիկ է, և ամենէն փոքուկ սոսկալիները կը ուտեն զանց

Կը վաճառուի դիւրաւոր գեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Քարոզչ ուէնքէսի Հուսէր վէ Հիրսէ